

SOKOL AMERICKÝ.

Entered at the Post Office at New York, N. Y., as Second Class Matter.

Ročník XIX.

NEW YORK, 15. SRPNA 1897.

Číslo 8.

Předplatné pro členy na rok.....50c.
Pro nečleny.....50c.
Do Čech na rok.....1 zl. 50 kr.

ORGÁN NÁR. JED. SOKOLSKÉ.

Pořadatel: Dr. K. Štulík, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill.
Tiskař a výpravčí: F. Lier, 410 East 71st Street,
New York, N. Y.

Listárna redakce. — Příspěvky a dopisy do Sok. Am. musí být v rukou pořadatele do 6. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny. Rukopisy uschovávají se na dobu 3 měsíců, pak se zničí.

Listárna výpravčího. — Přestěhování nechť oznámí výpravčímu přesídlivší Sokol sám, možno-li do 3. neb 4. toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nové, odstouplé a vyloučené členy nechť oznamuje tajemník neb účetní výpravčímu pravidelně každý měsíc.

OBSAH.

Za štěstím. — Důležitost prostných se stanoviska lékařského. — Která jest rozumnější? — Oslava 25leté činnosti Sok. Jed. Blesk v Baltimore. — Na půdě ohrožené. — Sokol Americký. — Pravidla k závodům. — Ze župy Východní. — Literatura. — Dopisy: z Omahy, z Philadelphie, z Chicaga, z Morrisanie, z Clevelandu a z New Yorku. — Sokolové v Brusselu. — Různá oznámení. — Účetní zprávy jednatele. — Schůze výk. výb. Nár. Jed. Sok.

Za štěstím.

Všechno naše konání směřuje k tomu, abychom byli šťastnými. Však nejčastěji veškeré naše přičinění, abychom byli šťastnými, setkává se s nezdarem a čím více za štěstím se pachtíme, tím toto jest od nás vzdálenější.

Někteří jsou tak pošetilí, že neví, že jedině dobré, pevné zdraví může být podkladem štěstí a kdo zdraví nemá, ten že marně po štěstí se honí.

Městský, zvláště pak velkoměstský způsob života nejméně jest k tomu příhodný, aby mohl, kdo jej žije, cítiti se šťastným.

Každý žene se a namáhá až do úpadu, aby co nejvíce peněz vydělal a když octly se v jeho rukou, pak nedovede jich užiti.

Zvláště mladí lidé neumí s penězi zacházeti a promarní je nejčastěji způsobem pro ně škodlivým.

Různé zábavy městské vyžadují peníze a k tomu se při nich ještě zdraví kazí.

Ovšem že mladý člověk nepřemýšlí o tom, že se zábavou vlastně utýral, unavil, že si na zdraví ublížil.

Pro pravé požitky, které osvěžují tělo i mysl, nemívá nejčastěji městský mladý člověk smyslu.

A přece nemůže být ničeho více povznášejícího a zároveň posilujícího a občerstvujícího, jako jsou požitky, jež skytá nám příroda sama, venkov.

Mnohý mladík zajistil by si pevné zdraví pro celý život, kdyby vydal se z města na venkov na rok neb více let a tam otužil se prací konanou na čerstvém vzduchu, pod širou oblohou.

Tak rozumných jest velice málo, neboť málo jest těch, kteří uznávají, že zdraví jest tím největším pokladem a tou nejlepší zárukou štěstí a úspěchu v životě.

Mnozí jsou již z mládí škrtily a skrbliky a takoví počítají, že by na venku nevydělali tolik, co mohou vydělati v městě.

Oč by se učinili schopnějšími k vydatné práci později a oč by si život prodloužili, na to zapominají.

Není tomu dávno, co jeden z našich dobrých přátel, který měl velmi dobře placené místo v Chicagu, při němž však zaměstnán byl po mnoho hodin denně, shledal na sobě, že by byl zdravějším, kdyby mohl žiti na venkově. Churavým v pravém slova smyslu nebyl, ale byl v té náladě, v které nalézá se většina měšťáků, byl unaven životem. S odchodem na venkov neodkládal, odjel do Californie, vzav s sebou jen o málo více peněz, než na cestu potřeboval. Tam usadil se na venkově na malé farmě u známého i cítí se tam tak šťastným a spokojeným, jak nikdy před tím v životě nebyl. Podáváme tuto krátký úryvek z jednoho jeho dopisu:

„Dát Ti podávati seno celý den, nebo kopati sklep, neb vykopávati brambory deset hodin v jedné tůře, jak by Tě potom bolelo! Já už to dělám a nebolí mně nic a jsem svěžejší nežli kdykoli před tím. Věř mi, mám se dobře a líbí se mi takový život a jsem přesvědčen, že jenom tento způsob života — vzdělávati půdu — byl zamýšlen od přírody pro člověka. Kdyby Jsi mně teď viděl, tak bys mi jistě neříkal „zelená sedma.“ Už jsem červený, opálený, tloustnu a dostávám sílu. Není přece na světě nic lepšího, nežli dobré zdraví a venkov jest snad to jediné místo, kde se mu může člověk stále těšiti a si je zachovati. Dostávám teď úplně jiné myšlenky i troufám si mnohem více, nežli kdykoliv před tím. Nevím, jestli jsem kdy ve svém životě ztrávil prospěšněji a rozumněji čas, nežli teď.

Vzpomínám na ubožáka H., proč z toho Chicaga nešel někde na venkov. Byl silný, energický a rozumný a byl by jistě býval šťasten a byl by se dopravoval úspěchu. Bylo to chudáka jeho neštěstí, že si nerozuměl a nedovedl žiti. Nevím proč je to, nikdy jsem si na něj tak často nevzpomínal a nikdy mi ho nebylo tolik líto jako teď.

Příroda jest zde tak krásná a on byl její milovníkem.

Príležitost k utrácení zde není žádná a požadavky ku živobytí jsou malé. Jak jsem Ti již psal: za 50c overalls, svrchní košile za čtvrták, slaměný klobouk a za dollar boty a jsi oblečen pro svátek i pro všední den. Není to mnohem rozumnější, pohodlnější a nevyhoví to svému účelu mnohem lépe, nežli vaše škrobené košile, tricetidollarové obleky, těsné boty, mašličky a bůh ví co ještě? Já jsem měl jenom jednou škrobenou košili na sobě za ten celý čas a myslím, že ty ostatní přivezu do Chicaga zrovna tak čisté, jako jsem je sem přivezl.

Koupil jsem si lehké, čtyřliberní činky, a cvičím s nimi každý den. Nevím však, kdy jest nejvhodnější čas s nimi cvičiti, zda hned ráno před snídaní, aneb na večer před spaním. Po jídle necvičím nikdy a když pracuji v polích také ne, jenom když jsem doma, anebo když jdu do hor. Rád bych věděl, které cvičení jest nejprospěšnější pro svaly pažní, břišní, prsní a na lopatkách. Nohou zvlášť necvičím, chodím mnoho venku a lezu po kopcích a skalách, a to myslím že postačí.

Koupám se každý den v studené vodě, ale nevím, kdy jest to zdravější, hned ráno když vstanu z postele, neb večer před spaním. Kdy mám cvičiti, před neb po koupeli?"

Z uvedeného možno souditi, jak cítí se člověk spokojeným a šťastným, tráví-li život na venku obklopen krásami přírody, sytě se zdravým vzduchem a otužuje se pracemi rolnickými.

Máme sami také dosti zkušenosti o životě na venkově.

Nikdy jsme nebyli šťastnějšími jak tehdy, kdy o prázdninách školních pomáhali jsme při všech polních pracech, kdy vykračovali jsme si v brázdě za pluhem. Nikdy také nebyli jsme zdravějšími a svěžejšími jak tehdy.

Sbory sokolské napomáhají k otužování svých členů, k zlepšení jejich zdraví. Kdyby měly peněz nazbyt, mohly by poslati své mladší členy na venkov, jako posílány bývají školní dítky o prázdninách dobročinnými společnostmi. Peněz, žel, se nám nedostává k tomu účelu, třeba bychom jim také mnoho dobra způsobili.

Však můžeme i bez peněz v tom ohledu něco vykonati, když povzbudíme u mladých našich členů touhu po venkově, vykládajíc jim, že velké město není pro ně to pravé místo, aby ztrávili v něm nepřetržitě celý svůj život i že chtějí-li sobě zdraví poněkud pojistiti, musí ztráviti nějakou dobu na venkově a tam se otužiti přirozenějším způsobem života, než jest v městě, aby později byli šťastni.

P. r. Vzpomínaný H. byl mladý, dobře vzdělaný muž, pilný dělník a upřímný Sokol. Byv nucen, jako mnozí jiní, k nucené zahálce nedostatkem práce, již marně hledal v Chicagu i jiných městech, zbavil se v zoufalství násilně života.

Důležitost prostných se stanoviska lékařského.

Napsal Dr. J. Rudiš Jičínský.

Četl jsem minule v jistém listě anglickém, že národ americký není tělesně dosti silným a že část jeho cizá

daleko v ohledu tom nad „pravé“ Američany vyniká. Možné, že notný kus pravdy v tom, neboť Američan za časté zapomíná, že, má-li býti národ silný a mocný, že musí nejprve každý jeho jednotlivec dospívati k síle a moci a pouhý dollar že tělesné síly sotva přidá, třeba jinak v zemi této zdál se býti všemocným. A právě okolnost tato priměla mě k napsání těchto rádků, neboť mluví-li se o síle národa, musí každý začíti u sebe a starati se, aby byl silným. Mluví-li se o postavení národa, každý jednotlivec opět u sebe musí začíti, o své postavení se starati; na jiné okazovati, na jiné čekati a frází čin odbýti, bylo by věru marným. Vždyť vidíme toho nejlépe sami na sobě, vidíme kam jsme vlastně dospěli, holdující frází a povrchnímu pozlátku — zapomínajíc stránky praktické, v kterémžto ohledu nás Američan opět předčí a pak dívíme se mu, že pohlíží na nás „potomky Husa a Žižky“ jaksi přes rameno. Ukažme mu svou sílu, vyspělost duševní i tělesnou smělym vystupováním, šlechetnou hrdostí a pýchou, čili seznáním vlastní ceny své — toho si zjednejme, jako jeden muž a hnedle spatříme, začnou-li obracet i aneb nic!

Kdo však se sám necení, kdo sám zalézá nemaje kus hrdosti, ten nezasluhuje, aby s ním svět, kdo ví, jak zacházel. Právo platí jen tomu na světě, kdo zná je provésti — toť stará historie. Nuž, a jak je provedeme? Zdaž u u věci sokolské nenalezáme cesty k tomu nejvhodnější?!

Budme silní duchem i tělem!

Ducha síly získáme vzděláním sebe a dítek svých a síly těla cvikem soustavným, načež teprve před očima ciziny se reprezentovati budeme jak náleží. Nepravím tu ovšem ničeho nového, poněvač však poukázati chci na důležitost cvičení a zvláště prostných, se stanoviska lékařského, bude snad tu i onde přece nějaké zrnko nové.

Předeslavše těchto několik slov, zapamatujmež si, že existují choroby, které pronikají obecnostv skrzk na skrzk, ohrožují lidský život, jsou velice rozšířeny a přece lid poměrně jen málo si jich všímá. Tak na příklad tuberkulósa (souhotiny). Kdo se u nás o ni stará, až na čestné výminky některých úradů zdravotních větších měst aneb několik odborníků v to zasvěcených. Trpí-li někdo touto chorobou, soustrastně konstatuje se to o něm, nikomu však nenapadne, že třeba proti souhotinám se brániti, žeť tak povinností každého jednotlivce, tím spíše pak vychovatelův a spolkův, jež výchovu mládeže na duchu i na těle za životní mají cíl. Ohromné jsou oběti tuberkulósy v zemi této do roka, ano ona rdousí neustále, mnohdy naše nejlepší muže a jest — nakažlivou!

A hle, v našich prostných nejlepšího máme léku ochranného proti tomuto zlu, jako v tužení těla soustavném i proti jiným chorobám. Nepřeháníme ani dost málo, tvrdíme li, že lékařství a léčení ochranné nenáleží více budoucnu, alebrž době přítomné. S úžasným pokrokem vědy lékařské dnes spíše čelí se ochranou před nemocí, nežli léčením pouhým a opatření ochranná vůči různým nákazám nejlepším jsou toho dokladem. Člověk duchem i tělem silný jakékoliv nákaze spíše vzdoruje, ten pak, kdo tuží se, silným se státi může, zvláště pak,

když při tom dbá strídmosti, čistoty, hygieny a náležitě diety.

Dr. Knopf v Paříži *) doporučuje všem slabým, úzkoprsným, chudokrevným a souchotinářům cvičení prostná co nejdříve, i nazývá je nejlepším prostředkem ochranným proti jakékoliv nákaze plicní a nejlepší cestou k utužení mládeže a zdárné výchově téže na školách veřejných. Rozumí se, že nezapomíná též náležitě výměny vzduchu v plicích i nařizuje též cvičení v dýchání vedle prostných.

Všelijaké ty americké přístroje a tak zvané tělocvičné aparáty odsuzuje zcela. Praví: „Shledal jsem, že nejjednodušší prostná cvičení účelu svému zcela vyhovují, pokud utužení a sesílení se týče, a při tom poskytují výhody, že cvičící se nepřepřene a spíše udělenému návođu učiní zadost.“

Jakže, vedle prostných že chcete na nás i cvičení v dýchání? Tak jest, neboť u nás málokdo jest si toho s dostatek vědom, jak důležitým úkonem pro naše zdraví jest dýchání, a přece jest dýchání podmínkou života vůbec, ježto se jím přivádí do těla našeho pro ústrojí tak důležitý kyslík. Jedině tehdy, přichází-li kyslík dostatečnou měrou do krve, mohou ústroje tělesné rádně pracovati, a veškeré žití vůbec pravidelnou cestou se ubírat. Pro dýchání nejdůležitějším ústrojím jsou plíce, neboť v nich přichází kyslík do krve a vylučuje se tam v těle se tvořící přebytková kyselina uhličitá; činí totiž jediné ta krev, v níž obsaženo jest dostatečné množství kyslíku, na svém oběhu jednotlivé ústroje spůsobilými k pravidelné činnosti. Ačkoliv jsou plíce jediným ústrojím, jímž se děje výměna plynu v krvi, mají v druhé řadě při dýchání účast ještě také dutina nosová a hltanová, jakož i hrtan a průdušnice, za kteroužto příčinou sluší přičítati orgány tyto do jisté míry rovněž k ústrojím dýchacím, nebo-li dýchadlům. Dutina nosová a hltanová, jakož i hrtan a průdušnice jsou povlečeny sliznicí, a nachází se v dutinách těchto takové množství řasnatých záhybků a chobotků, že musí přijíti vdychaný vzduch skoro všude se sliznicí do styku, prve než se dostane do průdušnice a do plic. Vnitřním tímto dotekem sliznice sprostuje se vzduch všeliké různé mechanické nečistoty, jako prachu atd., a kromě toho se zároveň také otepluje, ústroj čichový pak bdí zase současně nad jakostí vzduchu, na různé vady nás pozornými čině. Z toho nejlépe vysvítá, proč Dr. Knopf a jiní při prostných, za účelem léčení prováděných na dýchání zvláštní klade váhu. Čistota vzduchu a čistota vůbec v místnostech, kde cvičení také se provádějí, předpokládá se ovšem sama sebou.

Nuž, nyní k vlastním pohybům tedy! Lékař velí svěření svému: Čelem! čili náš: Stoj spatný! a dbá při tom, aby postavení bylo co možná nejpřesnější! Veškeré hrbení se a nepravidelnost jsou spíše na závalu, nežli k prospěchu. Cvičící dýchá pouze nosem! Po připažení ze svisu poznenáhlu a z hluboka vdechne pozvedaje již rukou svých a upaží, i zadrží na okamžik dech úplně, načež při pozvolném sklonu rukou v upažení a připažení ve svis, co možná nejrychleji vydychuje. Toť výkon

prvý, druhý jest jako první, jenže se na povel i vzaří a sice dovnitř. Výkon třetí záleží v předpažení, zcela po způsobu našem, sokolském. Při vdechu pozvolna sklání se rámě a zapaží, načež předpaží se opět při výdechu. Každý výdech má následovati pokus výdechu podružného a nuceného. Toť děje se proto, aby co možná nejvíce vzduchu zásobného z plic se vynutilo a výtečně se tomu napomáhá, když vedle toho z kliku se předpaží.

Pakli uvážíme, že množství vdechnutého i vydechnutého vzduchu při obyčejném dýchání obnáší pouze pět set kubických centimetrů; vzduchu podružného při klidném dýchání patnáct set kubických centimetrů a vzduchu zásobného, čili obnos vzduchový, jenž násilně vydechnut byl při jinak klidném dýchání, pádí se na dvanáct set a čtyřicet, až osmnáct set kubických centimetrů, tož snadno dovedeme oceniti naše prostná s cvičeními těmito dechovými, jež zakládají se na podružném výdechu a pokusu v tomto směru. Pytvou zjistilo se (dle Hanaua), že hoření cípy (hroty) plicní, jež tuberkulóse nejdříve podléhají, lépe vdechují, nežli jak do nedávna se za to mělo, a také proto tam snáze prach, bacilly a nákaza vnikne. Chybou jest, že v cípech těch výdech jest slabší! A proto náležitý výdech, následovaný výdechem vynuceným, jakž výše povědíno, jest jedinou cestou chybu onu napravití a zamezení stagnaci i překrvení, jež, jak zjištěno, nejlepší připravují půdu nákaze.

Ty, kdož více méně shrbení jsou, učí Dr. Knopf výkonu ještě jednomu: Cvičící snaží se učiniti stoj spatný, seč nejlépe; dá ruce v bok, načež následuje klon v zad (záklon), provázený rádným vdechnutím. V záklonu setrvá se několik vteřin, dech se zadrží, načež poněkud rychleji vrací se cvičící v stoj, náležitě při tom vydechne. Rozumí se samo sebou, že způsobem tímto tkaniva plicní sílí, tak jako svalstvo dotyčné vůbec a chorý jen získati musí, kdežto silný jen nadále se utužuje a chrání. Abychom pak tím spíše odůvodnili, jak úzce prostná s cvičením v dýchání souvisí, stačí povšimnouti si stručně vlastního zařízení dýchadel našich. Plíce dělíme na pravé a na levé, ježto se nachází jedno křídlo na pravé straně hrudníku, druhé pak na straně levé, mezi nimi jsou pak uloženy: srdce, velké cévy krevné, požerák a průdušnice. Průdušnice rozvětvují se v obou plicích, a to na každou stranu jednou větví, kteréž se rozbíhají v plicích samých dalším dělením v jemnější, stále útlejší větvičky, končící v sklípkách plicních.

Sklípky plicní jsou odděleny pouze zcela tenkou stěnou, podepřeny jsouce o velice hebounkou tkaň pružnou a nesouce také hustě podle sebe rozložené vlásečnice, v nichž koluje krev. Tím se stýká krev v nejjemnějších proudcích na velice rozsáhlé ploše s vdychaným vzduchem, tak že se děje výměna plynů spůsobem co nejdokonalejším. Dýchání samo skládá se z dvou dílů, a to z vdechnutí (inspirace) a vydechnutí (expirace), načež následuje kratinká přestávka. Člověk zdravý dýchá ovšem s jistou pravidelností.

Plíce ční téměř jako dva pružné měchýře volně v dutině hrudní, jsouce jako tato povlečeny teničkou, lesklou a syrovatečnou pokožkou, pohrudnicí, jež tvoří úplně uzavřený měšec, v němž jest jen zcela málo moku.

*) „The New York Medical Journal“, 24. července 1897.

Mokem tímto udržuje se povrch pohrudnice hladkým a kluzkým, aby se plíce, jež se při dýchání podél stěny hrudní zdvihají a opět smekají, netřely a nezanítily. Pro nás zajímavé, že při vdychnutí se prsník rozšíří a při vydechnutí se opět súzí, tak že při vdychování vzduch do plic vniká a při vydechování zase odchází. Tím s důstatek vysvětluje se užitečnost cvičení v dýchání při prostných, zejména, uvážíme-li, že ono rozšiřování a sužování prostory prsné děje se svaly, mezi nimiž zaujímá důležité místo sval dělicí dutinu prsní od dutiny břišní, tak zvaná bránice. Tato přehrádka jest dílem šlachovitá, dílem masitá, věnávajíc vyklenutě do dutiny prsní. Hrudník se při vdýchání rozšiřuje tím, že se žebra nadouvají a rozpínají a bránicové klenutí zdvihá, kdežto výdech tím se děje, že napjetí svalů povolí a žebra, jakož i bránice zaujmou zase svou dřívější polohu, čímž se prostora prsní opět súzí.

Kolikráte se dýchne za minutu, nelze přesně stanoviti, ježto závisí od nejrůznějších okolností; počet dechů mění se dle věku, jakož i tle povahy těla, i řídí se také dle toho, jak člověk žije. Každá činnost svalů zrychluje dýchání, průměrně vydechne dospělý člověk 16-18krát za minutu. Hloubka dechu jest za klidného dýchání obyčejně nepatrnou, může se však velice zvětšiti, pakli použijeme trojího vzduchu v plicích našich obsaženého, to jest mimo obyčejného čili klidného, podružný a zásobný. To pak velice účinně se děje, zvýší-li se činnost svalů dýchacích, jakž při cvičeních našich soustavných a prostných, zvláště nejlépe každý z nás seznati může, i velikého získá jen prospěchu vlastního, když dbáti bude, aby i dýchání v soulad uvedl s cvičením samotným, jakž výše označeno a na každý jiný výkon se upravití dá. Netřeba podotýkati, že takováto cvičení plic a svalů zároveň nemohou zůstatí bez zdárných výsledků ve výchově mládeže naší, vedle druhých cvičení a výkonů soustavných, prospějí nejen dobré věci naší, sokolské, ale pomohou vychovati nám pokolení silné, tím spíše, čím vlastní práce v prostných jednodušší.

Která jest rozumnější?

Podáváme tuto zprávy dvou časopisů cedar-rapidských o vítězství Sokola-cyklisty Filipa.

Jedna z nich velmi se nám zamlouvá, i měly by podobným rozumným tonem všechny naše časopisy psáti.

Slovan Americký ze dne 20. čce t. r. psal:

Cyklista Filip vítězem. — Otuzilý bývalý cvičitel našeho Sokola dobývá nyní vavřín za vavřínem na poli cyklistickém. Sotva že se co vítěz vrátil z Des Moines, již nám je zaznamenati nové, mnohem slavnější vítězství jeho z Waterloo, kdež porazil nejen dva až dosud nejslavnější cyklisty rapidské Whitea a Jacksona, nýbrž i samého Napoleona všech cyklistů, pana Peabodyho a sice na jeho vlastním kole! Při počátku závodů totiž se p. Filipovi kolo polámalo a pan Peabody, maje dvě závodní kola po ruce, zapůjčil mu jedno, a odměna byla, že vlastní touto jezdeckou zbraní byl poražen. Pan Filip obdržel dvě první ceny a sice zlaté hodinky a zlatý medailon diamanty posázený a 3. cenu fotografický přístroj „Kodak“ a damskou šicí skříňku. Medal a hodinky jsou velmi krásné a cenné, ale pro něj jest mnohem cennější, že překonal chicagského obra Peabodyho. Pan Filip hned po skončení prvního závodu, kdy kolo jeho vzalo za své a on utrpěl pádem na zem bolestně škrábane, chtěl ustáti od dalšího závo-

dění, leč lid byl nadšením nad jeho vítězstvím tak zpitý, že neustal vyvolávatí jmeno Filipa, pokud se tento na dráze neobjevil. V zápase o první cenu byl rozdíl mezi Filipem jen nepatrný, takže Peabody měl sto chutí vítězství si přivlastniti, leč při následujících tripech byl čím dál tím větší, takže konečně slavný Chicagčan musel uznati, že nad otužilostí českého Sokola nezvítězí. Pan F. Filip jest nyní tedy prvním jezdcem v Americe a my mu k vítězství ze srdce gratulujem.

„Svit“ o téže věci psal:

Filipovi. — Sokol Fr. Filip, bývalý cvičitel Sokola, ode dvou let dobýval si vavřínů na kole. Oblíbil si jízdu tu a čím dál více se cvičil v ní, až se stal závodníkem. Maje vytrvalost a pružnost z cviku sokolského, docílil takové hbitosti v jždě, že při každých závodech v poslední době odbyvaných vyšel jako vítěz a sbíral cenné odměny oběma rukama, jak nedávno při závodech v Des Moines. Na to byl vyzván, aby se súčastnil závodů ve Waterloo o přední místo mezi bicyklisty v Americe. Závodil s Peabodym z Chicaga, který dosavad byl nejrychlejším jezdcem a předčil jej. Rozbil při tom své kolo, rozedřel si tvář, ale přece vyhrál čtyry ceny — zlato, diamanty atd.

My sdílíme tu radost našinec nad nepřeměřitelným Filipem, ale ptáme se: Jaký užitek mu to přináší? Jaký užitek to přináší komukoli? Co tím získá on, naše národnost a lidstvo vůbec? Filip dává v šanc své zdraví, ba i svůj nadějný život pro planý kousek chvály a slávy. Jednou ho předjede někdo jiný a svět se k němu obrátí zády. Zmrzačí se a svět pokřečí rameny, zabije se a svět zapomene. Naše upřímná rada jest, aby zanechal výstřednosti a šetřil co vzácnější nad všecku slávu — své zdraví.

Oslava 25leté činnosti Sokolské Jednoty Blesk v Baltimore, Md.

Píše V. J. Šimek.

(Psáno na palubě palácové parolodi „Louise“ v zálivu Chesapeake.)

Unesen Svatoplukovou ódou:

O bratři! Poprvé když vládl
váš prapor Čechům nade skráni,
jak slunný jas to vzdechem plál
a v srdcích jaké horování!

Ano, jaké horování. Teď po všem. Dozněl ten radostný ruch. Nové čtvrtstoletí radosti i sklamaní nadešlo nám! Jest po slavnosti! Po ní? To snad ne! A zase pěju s pěvcem pravého Sokola, Sokola z krve a železa:

„Jen výš se vznášej k jasni nebe,
ty statný, směly Sokole!
Vzmaeh nové síly stvořil tebe,
když národ náš zas povznes sebe,
spěj v čestný zápas do pole.“

Tot úvod k referátu o slavnosti 25letého trvání Sokolské Jednoty Blesk v Baltimore odbyvané 12. července léta paně 1897.

Po ukončení veškerých příprav k slavnosti oddechnul si pořádací výbor sestávající ze Sokolů: K. A. Masopust předseda, V. Kroupa zapisovatel, F. Kyzir pokladník, A. Mareš, V. E. Hiršauer, A. Stiegler, Ond. Kraus, B. Hájek, J. Vodička, Fr. Kmínek, A. Desort, F. Kadan, R. Bolard, J. Benda, J. Benick, Jan Moravec a J. Jarošik. V neděli ráno „přišli“ naši hosté ze sousední Philadelphie. Byli to ponejvíce členové tamní Sok. Jed. „Slovan“. Karel Kahoun, Karel Belza, Jan Jelínek, Jos. Jelínek, Jan Bastýř, Gusta Příbramský, Vinc. Sedloň, pak pí. Anna Bastýřová. Milený přítel p. Jos. Švanda s manželkou přibyl k nám již v sobotu. Po obvyklém seznámení a marném čekání na bratry filadelfické, kteří měli od sborů Vlastimil, Řádu Moravan a dramatického sp. Mošna též ku slavnosti přijeti, „zabili“ fádnu neděli jízdu po našem Chesapeaku, výletem do veleromantického „Tolchestru“. Že výlet ten se vydařil, dosvědčí veškeri, kteří se ho súčastnili! Moje skromnost musela čekati doma — neb právě když jsem chtěl se z domova vzdáliti, obdržel jsem telegram, že New Yorští přibudou o půlsedmé večer. O sedmé přibyli též pp. Jos. Jedlička, L. C. Frank starosta new-yorského Sokola, A. Voříšek jednatel župy Východní,

A. Bouda z New Yorku. Teprve o desáté u večer sešli se přespolní hosté a pořadající výbor v Bohemii a bavili se zde při plzeňském dlouho do noci.

Nedivte se, drazí čtenáři, že v náladě slavnostní ulehnuv na lůžko vzpoměl jsem si — a to ve snu, na naši českou zoologii. Četl jsem kdysi, že ptáci dozijí se dlouhého věku a poměrně největšího vedle královského orla zejména ušlechtilý sokol, který vyniká silou, svižností, vytrvalostí a odvahou. Nu, čtvrtstoletí již prokázáno jest a den, však pouhý den, počátek jenom, neboť o tom každý věrný Čech jest přesvědčen, že dokud český lev jak býval ode vždy, v Čechách bude domovem i jarý český Sokol s ním na pevnině americké republiky soustátí přetrvá! Snil jsem o poslání sokolském a v duchu představoval jsem si, že každý, kdo Čechem se býti zná — jen Sokolem býti musí. Soustředíť se v našem Sokolstvu vše, to národ náš v před — pokrok — a uznání unáší!!!

A pardon! Jsme v Tolchestru. Vite, co jest Tolchester? Nejkrásnější resort — vůkol Baltimore, pouze 20 mil od města na zátoce Chesapeakské samou boží přírodou stvořený ráj! Doprovázel mě sem bratr Sokol A. Voříšek, jednatel župy Východní z New Yorku, pak český Herman p. Quido Novotný. Oba odebrali se po lovu zpět do Baltimore — kdežto já, otrok mého zaměstnání, musel jsem opět noc mimo domov trávit.

Jediný to čas k nějakému tomu dopisu. Než vracím se opět k té naší 25leté slavnosti. Záhy z rána bylo již živo kol Bohemie. Dekorovali jí guirlandami, prapory, uprostřed umístěn ohromný 10x12 stopách monogram sokolský, nade kterýmž vznášel se s rozepjatými perutěmi Sokol, krásné to dílo od slavného malíře scén p. Milona Slemery. O deváté hodině seřáden průvod slavnostní na naši rozkošné zeleným hávem oděné Broadway a sice v předu pořadající výbor se třemi Sokoly kořmo (pp. Jos. Homolka, Jos. Lebeda a Fr. Hromadník.) Za těmi následoval hudební sbor Sokola Jana Bendy, hosté z Philady, New Yorku, Táborité Jaroslav z Dubé č. 12, řád Baltimore č. 40 B. P. J., zástupci sboru Karel Jonáš, Junácká Omladina, členové Sokolské Jednoty Blesk, tři kočáry s kmotry praporů T. J. S. Blesk a sice manželé Kočkoví, pí. Marie B. Šimek, V. E. Hirsauer, Jos. Matějka, pí. Marie Vomáčkova, zakl. člen. S. J. B. p. Fr. Štětka a j. Pak v kočárech sbor damský Libuše, nejstarší to sbor ženský v Baltimore; sbor Ottilada Jednota Českých Dam číslo 15., dívčí tělocvičný sbor Sokolek; Vlastimila od Sesterské podporující Jednoty. Celý průvod byl v pravém slova smyslu imponantní, jakého jsme zde ještě v české kolonii neviděli. Pořádek vzorný, přesný, vystoupení nás důstojné. Bylo jen se diviti, že o řádech Č. S. P. S. v průvodu nebylo pohádky — a přece shoda mezi Sokoly a taktéž řády Blank i Osvojenci jest po všechna leta upřímná! Aneb ta upřímnost k Sokolům pouze líčená?!

Na vzdor dusnému až vedru — vždyť leží Baltimore skorem již pod čarou Mason & Dixonovou — nenechali si toho Sokolci ani ujiti, by zanedbali jednou za uherský měsíc projiti se „českými“ ulicemi. Kol 11. vsedalo se u Darley Parku do kar elektrické dráhy a za nedlouho vítal již věru až přes své síly se obětující starosta slavnostního výboru Sokol Karel Masopust veškeré účastníky v slavnostním sadu — Weber's Parku. U vzletném srdečném úvodu děkoval za veškeré účastenství. Že obvyklého třikráté „Na zdar!“ ani zde nescházelo, rozumí se samo sebou. A již kloktalo vše ve volné zábavě. Zde viděl's, jak naše Sokolky předcházejí si junáky filadelfické. A my opět pravili tisknouce si po staročesku pravice s pány manželi Švandovými též z Filady — že ani ta slavnost bez „Švandy“ vydařiti se nemůže! To nejpěknější však pro pisatele těchto řádků teprve přišlo. Musel jako ciceró „uváděti“ různé sbory s hudbou v čele ku „báru“ a tam s biografii toho neb onoho sboru (ano všech) účastníky seznamovati. Že jádrných orací, odpovídá to předsedů a předsedkyň nescházelo, rozumí se samo sebou. Tím se jen nálada rozmaru udržovala! Nebýti toho, byl by se kmotr Pluvius i s Neptunem ještě více byli na nás rozhňovali. Pardon, ano ti kmotrově smáli se nám za oblačky, sesilajice na nás občas ochlazení ve způsobu deště! Ale nedokázali tím ničehož.

O třetí hodině započalo se s pravou slavností v dolejších sále. Veškeré zde zastoupené spolky shromáždily se zde, aby zde city své na oltář Sokolstva složily. Starosta Sokolů vylíčil zde prostými

slovy počátky, dějiny za pět a dvacet let v Jednotě se odehrávající, učiniv porovnání mezi dobou před 25letou a nynější. Po něm pozdravil veškeré účastníky starosta newyorského Sokola L. C. Frank; pak úchvatnými slovy přednesl nám poslání Sokola českého jednatel župy Východní A. Voříšek. Když ukončil, vystoupil na řečníště Sokol Karel Kahoun, jenž jménem Sokolů filadelfických po sokolsku shromáždění oslovil. Po něm přišla řada na naše dámy. Osvědčená vlastenka pí. Aloisie Vohrnová, předsedkyně sboru Ottilady a zároveň tajemnice Vlastimily, pak předsedkyně našich Sokolek sl. Anna Bubenikova, po té pí. Albína Jursiková, zástupkyně sborů Libuše a Jaromíry statečně držely se na kolbišti řečnickém. Dovedeme to, jen když chceme. Na žádost veškerých zde přítomných vystoupil na řečníště bývalý a horlivý t. č. Sokol J. F. Šimánek, nyní předseda rytířů Sv. Václava, kteří se s myslivci sv. Jiří velmi čestně ku naší slavnosti dostavili. Ano, pan Šimánek dojemnými slovy vylíčil nám ten pravý počátek Sokolů baltimorských. Načež p. Fr. Pintner, známý učitel z ang. večerní školy, gratuloval ku slavnosti naší ukončiv: vždyť jsme všickni bratři, proč bychom měli býti rozštěpeni ve dva tábory? — Pak abych vše ve památku uvedl, předstoupila pí. Barbora Šimová, aby skvostnou kyticí starostu newyorského Sokola p. L. C. Franka obdarovala. Tím dáno znamení, že ukončeno jest veškeré řečnické, a za chvíli již tančilo se v obou sálech, co mezi tím bavily se různé skupiny po sadě, u stolů jakož i na promenádě. U večer navštívil nás sborově dam. sbor „Svatobor“ a mládenci sv. Norberta. Vidíte, zase jednou dostavil se ku slavnosti Čech bez rozdílu! A tak to má vždy býti!! Až o půlnoci rozházeli se účastníci a ti, kteří se přes čas někde v houštinách se „slavíky“ radovali — museli pěšky do našich městských residencí šlapati. Nu to „tlučení slavíka“ již za to stojí.

V úterý ráno o 9. našel nás parostroj opět do blízkého Washingtonu. Ukáží Vám sídelní město, pravil jsem newyorským — a doufám, že jsem slovu svému dostal. Za 45 minut stanuli jsme u samého portálu velekrásného kapitolu. Imponantní stavba, pravil p. Frank z N. Y. Prošli jsme rotundou a tu zase p. Bouda z N. Y. zakoukal se na allegorické obrazy kol rotundového cimbuří se nalézající a jeho otázce, zdalíž jsou to postavy v kameni nebo ze sádry tesané, musil se usmáti... Ne, p. z Boudy, věnec těchto skupin malují Taliani již po 25 let a ještě nejsou s ním hotovi! V sále domu zástupců (House of Representatives) odpočinuli jsme si na křeslech kongresníků — tak že jsme se pak titulovali — Mr. Congressman z N. Y. a z Pa., z Md. etc. Líto, že český národ není zde zastoupen v sále soch. Poláci mají zde krásný poprsí Kosciuskovo a Pulaského (jenerála, který po boku Washingtonově za svobodu této země, bojoval!) Zde jest to největší bezpráví, jakého se konstituce Spojených Států dopouští. Zde zastoupeny státy veškeré po dvou zástupcích, ať již ten neb onen stát milion aneb pouze několik tisíc obyvatelů má! Tak pravil jsem ku všem účastníkům naší výpravy, když vstoupali jsme do síně senátu! Po prohlédnutí si zlopověstného koridoru, kde ty „lobby“ slaví své hody, kde z chudého senatora nebo kongresníka mžikem stane se bohatý služebník monopolu — šli jsme se posilnit dolů do restaurace senátu. Vida, nařízení Clevelandovo zde účinkovalo! Musí zde restaurátér vše prodávati za ceny městské. Láhev Anhauser a Bush i se všemi precliky za desák — ještě před 2, 3 roky platili jsme za ni 25 centů.

Posilnění, spěchali jsme opět ku knihovně národa amerického. „Nejnádhernější budova, kterouž jsem kdy viděl“ pravili společně pánové Jedlička a Voříšek z New Yorku, v čemž podporování byli stejným úsudkem p. A. Švejdy z Philadelphie. Až do roku 1872, tedy až do roku našeho založení Sokolské Jed. Blesk, nebylo pocíťováno tak mnoho potřeb velké, národa amerického důstojné knihovny. V roce tom započato s dílem, které může ve svých skříních na dva až čtyry miliony děl literárních přechovávat. Co zde v budově té krásy nahromaděno, nemůže pero a papír uvést, a jen skutečný divák dovede si vše, když náležitě si vše byl prohlédl, představit. Zde vše jen jen dýchá vůni osvěty, kam jen oko zalétne, osvěži se duch lidský. Budova celá jest 470x340 stěvičů — kcelosální!

A teď, pánové, okáží Vám kontrast! Ano, kontrast! A již za půl hodiny viděli jsme v Navy Yardu v dílnách fabrikovati ohromná děla, kanony až 40—50 stěvičů dlouhé a 6 stěvičů při nabíječce

straně objemu mající! A což ty „cigarové špičky“, patrony, mitrailleusy a podobné smrtinové špičky? Ten hlomoz strojů — není to kontrast ohromný? Škoda, že mnoho času na zbytek jsme neměli, po rychlém „přeblesknutí“ letěla s námi zelená kára anebo my s ní přímo kol knihovny, kapitolu, nové pošty, státní pokladny do Bílého domu. Chtěli jsme navštívit p. McKinleyho, presidenta a „vypucovat“ mu žaludek, aby si našich českých republikánů lépe všiml a poděkovati mu za jmenování nějakého obřezance, kterého po republikánském způsobu opět do naší zlaté Prahy v podobě amerického konsula poslal. Mr. McKinley cítil však ten den asi podivně, ani dolů nesešel! Báł se snad Husitů? Po odpočinku v přijímacím sále prošli jsme sadem, jenž se za Bílým domem nachází, a již našel nás ohromný elevator do výše jen 520 stěpícového pomníku — jehlance Washingtonova. Čarokrásná vyhlídka, pravil p. Jos. Zavadil. „Kdo ji jen jednou ušel — touží po ní opět“, odpověděl jsem já. S výše 510 stf. město vyhlíží jak hvězda, posetá ohromnými stavbami, sady, lukami protkaná, pak z druhé strany pohled na řeku Potomac, město Alexandrii, Va., Arlington Heights, Mt. Vernon atd. jest pro diváka uchvacující. Ani tu nám nebylo možno dlouho se zdržeti. To národní museum pod námi lákalo sestoupiti opět mezi pozemšťany a nechť se se dusiti ve prostore elevatoru k umačkání naplněné raději jsme nějaký ten tisíc schodů pěkně capali. Byl to pouhý noho — koleno — lýtkoevik! To elektrické třesení se nožných svalů po sestoupení dole od zemi bylo také rozkošné — ale na čertech. Nu Vašku, — pomyslíl jsem sobě — co's dokázal před 25 lety, to již při 47ce nende! Stáli jsme před ohromnými kostrami mamuta a velryb v Národním Museu. „Nu, sem si vezmu jednou čas aspoň na týden, ano na týden!“ pravil p. F. Masopust z Baltimore. „Nu a kdyby Sokolové naši místo pikniků raději jednou v roce na tato místa si vylitli, získali by tím u vzdělání více!“

Nu, snad vzejde jednou doba, kdy zásada ta u bratří dojde uznání! „Volným vzděláním, vlastním názorem dojdeme jen osvěty! Mnohý snad řekne: ten Š., tomu je lehce. Bože můj, což nestojí Vás ten nějaký frc více, nežli by Vás stála jizda — návštěva sídelního města? Počítejme železniční lístek z Balto. do Washingtonu a zpět \$1.25 — nějaké to občerstvení 50 ctů. a plavba po řece Potomacu 30 mil až za Mt. Vernon, rodiště, bydliště a poslední odpočinek „otce vlasti“, též 25 centů tam a zpět, jsou to nějaké výlohy? Samou tou padne jen jeden „trýt“ na pikniku a co jste viděli? Asi 50 sklenic té chmeloviny. Porovnání?!? Pravil jsem již nejednou: „Kdyby newyorskí nebo chicagští měli tu krásnou příležitost, jako my ji máme!“ — Škoda, že jsme nevzali káru elektrickou z Washingtonu do Alexandrie, odtud při samém Potomacu běžící až do Mt. Vernon a prohlédnutí si mohli památnosti Mt. Vernonu.

Tak opět hořeškoval p. K. A. Masopust! Dalo mi to jakousi facku! Ale u boha, řekněte mně, co musíme ještě projiti a co jsme již od 10. hodiny ranní „prodělali“! Vždyť již naše nitro ozývá se ku svým právům. Nu již se zatáčí skvostná výletní loď „Macalaster“ ku Coney's Islandu, veleznámému resortu Marshall Hall.

Opustili jsme Mt. Vernon, Va., abychom na straně marylandské v Marshall Hall na rychlo poobědvali. Zde pouze 3 minuty měli jsme času k obědu a vidíte, i to dovedli jsme bez obtíží. Za to po příjezdu ve Washingtoně u Emricha pochutnali jsme sobě na „čáblové raku“, smažených klémech (druhu ústřic) a výtečném ležáku. O půldeváté loučili jsme se v Royal Blue vlaku s newyorskými, kteří přímo do N. Y. se odebrali. Na všech těchto radovánkách nebylo však dosti. Když jsme přišli domů, čekal již výbor našich spanilých dam od sboru Vlastimila na nás, abychom co „statní junáci“ dostavili se ku banketu, který sbor tento na počest přespólních hostů ten večer pořádal!

Končím, ano končím! Připomenu jen tolik, že jest málo a možná, že žádné česko-americké osady v Americe, kde by si tak o předstih časopisy americké záležeti na tom daly rozepsati se o slavnosti právě u nás pořádané. Veškeré zdejší listy přinesly obšírné zprávy o slavnosti, začež jim jmenem Sokolů díky! A vůbec všem, kteří na jevo dali, že s námi cítí, že nás milují a že jim blahodárný rozkvět na srdci leží. Na zdar!

Blahopřejné telegramy zaslaly jednoty: Fuegner, Long Island City; župa Východní; N. Y. Sokol; T. J. Sokol v St. Louis; Sokol

Westfield, Mass.; T. J. Sokol v Plattsmouth, Neb.; Čechie z Chicaga; Slovanská Lípa, Chicago; Sokol Žizku, Bruno, Neb.; Sokol z Brooklyna, N. Y. Dále dramatický sbor Jindřich Mošna z Philady a bývalý člen jednoty baltimorské Jan Hrbek ze Cedar Rapids, Ia.

Podali jsme tuto zprávu o zdařilé slavnosti 25leté činnosti Sok. Jed. Blesk v Baltimore, již zasloužilý Sokol V. J. Šimek v „Slavii“ podal.

Známe bratry baltimorské co horlivé a vytrvalé pracovníky sokolské i jsme proto přesvědčení, že sboru svému, S. J. Blesk, pojistili zdar a rozkvět v budoucnosti. Naše neupřímnější přání hojného zdaru v další práci je provází. — Na zdar!

Na půdě ohrožené.

Pod uvedeným nadpisem vychází v „Sokolu“ pojednání o sborech sokolských v zněmčeném území českém. Podáváme tuto část velmi zajímavého pojednání o Sokolu v Mostě:

„Omluvím prostého chudého muže, když buď z nevědomosti, neb — jsa odvislým od německého chlebováře, chybi, nezachová se vždy jako upřímný Čech, ale čím omluviti nemůžné, nečestné jednání valné části české intelligence lidí v slušných poměrech žijících zde v poněmčeném území? V Mostě, jako skoro všude jinde, část těchto našinců českých krajanů se strání, českému životu spolkovému se vyhýbá jako čert kříži. Jiní příslušenství k českému národu dokazují jedině placením příspěvků některému spolku a dosti jest také těch, kteří, aby měli s Němci pokoj, své Češství zapírají, neb docela rozhodně Němce, resp. renegáty zde dělají. K těmto patří také dcera známého předáka a činovníka sokolského v jisté župě ve středu Čech, provdaná asi před 2 lety za německého živnostníka na náměstí mosteckém. K vůli muži dělá pryč ze sebe Němkyni. Vzorné to vychování sokolské!

Téměř všude činí se výtky učitelstvu, zejména na českých školách veřejných a to ne od nedospělých mladíků ze „Sokola“, ale od předáků českých menšin a lidí zkušených. Mnozí učitelé na veřejných školách, aby zavděčili se pánům Němcům na radnici, jednájí obojetně, strání se české společnosti, neb docela proti požadavkům Čechů se staví a v rozporu s českými kruhy žiji, českou věc takto citelně poškozují. Aby se mně nevytýkalo nepřátelství ke stavu učitelstevu, jehož si vážím, neuvedu zde jmen a také pomínu mlčením stížnosti, jež mně v poslední době na více místech byly proneseny. V Mostě ze sedmi učitelů na veřejné a matiční škole ani jediný není členem „Sokola“ a v jiných spolecích činnost jejich jest nepatrná. K učitelům zde lidé hledí jako k vůdcům, jako k podněcovatelům českého vědomí a nejednají-li tito jako upřímní Čechové, strání-li se lidu, nejsou-li mu v jeho opuštnosti ochotnými rádci, pak jest pochopitelno roztrpčení lidu, jenž sklamal se v těch, ke kterým přicházel s důvěrou.

Jako v Lovosicích, Podmoklech, Teplicích a jinde tak i zde pozoroval jsem na firmách obchodníků skomolená česká příjmení. Jsou to renegáti, nebo stali se renegáty již jejich předkové? Pokusí-li se někdy stoupenci volapüku utvořiti nový národ, může tato odruda lidí německých českého původu do nového sdružení býti přijata. Předsedou by mohl býti obchodník na náměstí mosteckém Tschischka (jest to snad potomek Jana Žizky z Trocnova?), do rady, vedle lovosického Herntschirsche, Galliny, Czerneho děčinského Jürschika, Zaka, teplického Kruschiny a Petšinky, mohli by býti povoláni z Mostu Worlitschek, Hablík, Koršchinek a j. povedení Germáni.

Jako v městě Mostě tak v celém soudním okresu mosteckém v posledních 30 letech velice zmohutněl český živel hlavně přílivem z českých krajů. Lvi podíl na přirůstku má ovšem dělnictvo. V Čouši, velké to obci půl hodiny cesty od Mostu vzdálené, napočítána již r. 1890 většina česká. V Kopistech, Záluží (německy Maltheuern), Třebušicích jest též české obyvatelstvo ve většině, byť i tato byla tehdy ještě stlačena v umělé menšině. Silné české menšiny jsou dále v Komořanech, Strenicích, Hor. a Dol. Jířetině, Louce, Kozlech, Hor. Litvinově, Bečově, Havrani a jiných obcích. Kdyby zde bylo s důstatek českých škol, česká národnost ještě více

by vynikla a zmohutněla. České školy jsou: veřejná čtyřtřídní asi s 280 dětmi v Čouši, sedmitřídní mateční s 396 žáky v Kopistech a 5třídní se 432 žáky v Záluží. Českých spolků v okrese jest též několik; většinou jsou to spolky dělnické a odbory N. J. S. Sokolských jednot jest pět: v Mostě, Čouši, Kopistech, Záluží a Hor. Litvinově.

Průmysl v Mostě není tak rozvětvený, jako v jiných městech tohoto kraje. Jsou zde dva cukrovary, lihovar, továrna na plechové a porcelánové nádoby, továrna na mýdlo, obuv, na zboží z čínského stříbra, na zboží kovové, dvě knihtiskárny, dva mlýny, pivovar městský a pivovar Křižovníků, pronajatý Čechu panu Tiebému a několik jiných menších závodů. Nad městem strmí příkrý „Zámecký vrch“ se sady a zříceninou hradu Landeswartu.

Tělocvičná Jednota „Sokol“, založená roku 1892 náleží k nejsilnějším a nejčilejším jednotám v území zněmčeném. V prosinci měla 90 členů, z nichž 44 cvičili, nyní má členů asi 130. Až na malou výjimku jsou to řemeslníci (dělníci). Též dorost (učňové i žáci) v „Sokole“ nyní cvičí; průměr v hodině asi 35. Cvičí se v hořením sály v Janském dvoře, v letě dole v zahrádě. Však jakých slasti musí zde bratři zkoušet! Poněvadž v německých hostincích těžko jest českým spolkům místnosti dostati, konají se schůze, zábavy, plesy téměř všech českých spolků mosteckých v Janském dvoře. Spolků jest řada, schůze jest za schůzí, zábava stihá zábavu a poněvadž tyto konají se v sále, musí „Sokol“ po každém cvičení, zejména o masopustě, všecko nářadí uklizeti. Práce to nevalně příjemná a nářadí při tom pevnějším a krásnějším se nestane. Pořádá-li některý spolek zábavu v den, kdy jest cvičení — a o masopustě stává se tak často — musí „Sokol“ od cvičení upustiti. Sokolské jednoty od Němců jsou nejvíce nenáviděny pro jejich ryze český ráz a od Čechů, zvláště od hostinských, činí se jim nejvíce překážek. K nepochopení, ale přece pravda. Ledažákému obskurnímu, bezvýznamnému společku dává se přednost; „Sokolu“ přenechává se místnost jaksi z milosti a žádá-li o ni jiný spolek v poslední chvíli, slovo dané „Sokolu“ se vezme zpět. Ptáš se, bratře, proč se nám tak málo přeje a hledí na nás s patra, s pohrdáním? Inu proto, poněvadž Sokolové při cvičení málo piva vypijí, někteří nepijí prý nic! Tak bylo mi řečeno ve všech obcích a městech, kde jest „Sokol“. „Kšeft je kšeft“, pomyslí si mnohý hostinský; národnost musí stranou a kdo více piva vypije a peněz utratí, ten je mnohemu českému hostinskému největším vlastencem a nejmilejším ze všech bližních. Sokolské jednoty platí obyčejně značný poplatek za propůjčení sálu, palivo a světlo platí si též samy, ale proto přece jsou trpěny jen jaksi z milosti, z nonze, aby hostinský Čech nebyl postaven v českých časopisech na pranýř, že „Sokolu“ ani za peníze místnosti poskytnouti nechce. „Sokol“, nechce-li octnouti se na ulici a tím svou existenci podkopati, musí snášeti všechny vrtochy hostinského a jeho čeledi, činí se mu všemožné příkoří a překážky v činnosti. Jsou sice čestné výminky mezi českými i hostinskými v poněmčeném území, kde títo přání členů českých spolků všemožně vstříc vycházejí a sami horlivě práce českých menšin se účastní, ale většina jich domnívá se, že české spolky jsou zde k vůli nim zřizeny. U německého hostinského, poskytnou-li českým spolkům místnost, spíše tyto na ochotu mohou počítati než u vlastního krajana. Českých hostinských jest v německém území pořádka a ještě méně těch, kdož mají místnosti pro spolky spůsobile. Tam, kde český hostinský jest bez konkurence, české spolky jsou vázány jen na něho, musí tyto všecko možné dáti si libiti. Musí ještě za peníze tančiti dle přání hostinského, musí jeho vůli se řídit, musí členům dávat pokyny, aby tolik a tolik piva vypili, až-li nemá spolek dostati výpověď. Nebudu z pochopitelných příčin uváděti jmen míst a hostinských; zejména na jednoho hostinského ve větší obci Podrudoboří pronášeny byly trpké stesky. Jen od Čechů jest živ, Čechové pomohli mu k jeho nynějšímu slušnému postavení, všechny české spolky mají u něho místnost, ale za propůjčení sálu musí platiti vysoký poplatek, byf i zábavy končily schodkem, což často se stává. Hostinský sám české spolky nepodporuje a pro povznesení české věci v místě ničeho nečiní. České spolky jsou takovým hostinským dojnou kravou a oni sami jednou z překážek rozvoje českého života spolkového v tom kterém místě.

Že za tak smutných okolností život spolkový nemůže se rozvíjeti tak, jak by bylo žádoucí v zájmu české národnosti, leží na bledni. Nedostatek místnosti, nevhodné, malé, tmavé, špinavé místnosti; veliký často poplatek za jich používání; nepřítelství německých a chladnost, lhostejnost, neb i nepřátelství ze strany Čechů; nedostatek porozumění pro boj národnosti, zistižnost a prospěchářství některých českých hostinských, jimž plná peněženka jest hlavním ideálem, to jsou ty hlavní překážky, jež v cestě stojí činnosti českých spolků, rozvoji české národnosti. Málo jest českých spolků v kraji zněmčeném, jež náležitou činnost mohou rozvinouti. Sokolské jednoty jsou na tom nejhůře. Buď nemohou dlouho na místnost se zmoci (Prachatice, Lovosice, Bilina) aneb vzroste-li počet členů, místnost nedostačuje, jiné není a jednota opět zakrní. Jak povznesl by se „Sokol“ mostecký, kdyby měl vlastní, byf skromnou, levnou tělocvičnu a nemusil obávati se, že bude jednou bez přístřeší. Janský dvůr právě přestavbou se rozšiřuje, sál bude přestaven a zvětšen a pak prý „Sokol“ zde nebude ponechán. Příčiny neznám, ale snad to bude tatáž, pro kterou „Sokol“ není v přízni u hostinských (viz výše). Kéz Sokol pražský, vzeš z Most do ochrany jest dán, záhy zakročí a bratřím mosteckým z nesnázi pomůže.

Dne 25. dubna pořádal „Sokol“ přednášku s rozpravou „O výchově Sokolstva a práci naší v národě.“ Poněvadž počátek ustanoven byl na 3. hodinu odpolední, dostavili se již po 2. hodině četní bratři též z jednot sokolských v okolí. Avšak tu v poslední chvíli jiný spolek mostecký požádal hostinského za propůjčení sálu na odpoledne k odbyvání valné hromady a žádosti jeho beze všeho bylo vyhověno. Slovo dané „Sokolu“ zrušeno, nebrán zřetel na četné bratry z místa i okolí, kteří tísnil se v sousedních místnostech. Zde ukázalo se opět, jaké přízni těší se „Sokol“ u českých hostinských, že jest v jejich kalendáři na posledním místě. Zahájení přednášky prodloužilo se o plné tři hodiny. Avšak přes to, že řada bratří, nemohoucí zdržeti se též večer, odešla a že nevědělo se, nebude-li přednáška docela zmařena, byla návštěva veliká. Z Mostu přítomno bylo bratří asi 60, z Čouše 23, ze Záluží 24, z Kopist 8, dále četní členové Obč. Besedy, odb. Ú. M. Š. a N. J. S., odboru Českosl. obch. Besedy a j. spolků mosteckých. Ve schůzi přijato bylo též „Osvědčení“, v kterémž protestuje se proti zanášení třídního boje a nevlasteneckých hesel do jednot sokolských a slibuje, že v jednotách vychovávat se bude dorost náš vždy v duchu ryze vlasteneckém v zásadách Drem. Mir. Tyršem hláсанých.

Ke konci musím ještě s povděkem uvést, že Těl. Jed. Sokol Tyrš na Smíchově byla první, která do zněmčeného území, a to do Mostu, uspořádala vycházku spojenou s přednáškou „O úpadku národa českého po bitvě na Bílé Hoře“. Stalo se tak 21. února t. r. Kéz příkladu jejího následují záhy též jiné jednoty!

Sokol Americký.

— Četná naše sokolská rodina rozmnožena opět a sice T. J. S. v Abie, Neb., jež přistoupila k N. J. S. Na zdar!

— Doufáme, že závody jak Východní tak i Západní župy přispějí k oživení sokolské činnosti, že odbudou se bez jakýchkoli neshod a nedorozumění, čímž nejlépe se ukáže, že pokračujeme. Na zdar!

— V Dennici Novověku sděluje Sokol W. Šedivec ze St. Louis: „Dne 11. července uspořádána loží Táboritů Husova slavnost za spoluúčinkování sborů Hlahol, Vlasta a Slovanská Lípa. Slavnost ta se dobře vydařila, ač byla bez tance. Byl to první případ, že česká oslava nějaká bez tance se odbyla a lze to chváliti. Dne 18. července uspořádán opět pěší výlet Sokola do Malého háje, asi 10 mil od St. Louis vzdáleného. Pěší výlety Sokola těší se čím dále tím větší přízni i širšího obecenstva. — Příští měsíc uspořádán bude výlet denní tělocvičné školy sboru Sokol. Dítěk denní školy nyní navštěvujících jest již dvě stě, a to mimo žáky a žakyně školy večerní. Jest to důkazem, že sbor náš těší se nyní značné přízni obecenstva. Ovšem že i sbor činí se všemožně, by konal svou povinnost vůči obecenstvu, a jest snad jediným, jenž vydržuje stálého denního cvičitele, a hlavně tomu má co děkovati za přízeň. K tomu stále přetřásanému spojení se Sokola se Slovanskou Lípou

pořád ještě nedochází. A přece nemohly by tyto staré a zasloužilé dva sbory nic moudřejšího učiniti, nežli se spojit. Ovšem, že jako každá dobrá věc i tato má své odpůrce a nepřátele, nejvíce mezi oněmi, kteří se obávají, že by spojením pozbyli svého předactví. Příště o věci té více.“

— Dne 5. září t. r. oslaví T. J. Sokol v Omaha, Neb. svoji 20letou činnost.

— V Sokolské Jednotě Slovan ve Filadelfii zvoleni v půlletní schůzi následující bratři úředníky: Exler Bohumil, Hudiček Jos., Švábek Pavel, Fischel Louis a Veverka Julius výbor zábavní. Sedloň Čeněk náčelník; Abeles Emil a Švábek Pavel podnáčelníci. Veverka Julius hospodářský správce, Fischel Louis, Veverka Julius, Táborský Louis, Kahoun Karel patronát české svob. školy.

Pravidla

k závodům župy Východní v Long Island City
dne 5. září 1897

a k závodům župy Chicagské v Chicagu, Ill.,
dne 29. září 1897.

K závodům připuštěn jest každý člen jednoty patřící k Národní Jednotě Sokolské, jenž nejméně 3 měsíce před závody k jednotě náležel, který v čas se přihlásil a všem podmínkám v těchto pravidlech obsaženým vyhovuje. Náčelník neb jeho zástupce ručí za to, že všichni v přihlášce jmenovaní všem podmínkám dostáti jsou s to.

Závody necht' započnou určitě o 7. hodině ranní.

Župní náčelník nechť přečte jmena všech závodníků před odchodem. Závodník, který není přítomen při čtení jmen, budiž oznámen župním náčelníkem sboru soudců; dostaví-li se později, jest povinen podat omluvu sboru soudců, tito pak rozhodnou, je-li omluva dostatečnou. Kdyby ji neuznali, podá župní náčelník stížnost sboru, ku kterému závodník patří.

Hlavní závody.

- V prostných.
- Na nářadí (hradzě, bradlech, koni na šíř a dél).
- S nářadím (s tyčemi).
- Ve skocích (dalekém, vysokém a o tyči).

1. Které družstvo ve všech těchto závodech nejvíce bodů dohromady obdrží, považováno bude za první přeborné družstvo, které obdrží nejvíce bodů po tomto, bude druhé atd. — Závodníci, kteří netvoří celé družstvo, nechť jsou sestaveni do družstev, avšak nemají práva na četovou cenu. — Jednotlivci, kteří při těchto závodech nejvyšší počet bodů obdrží, považováni budou za první, kteří nejvíce bodů po těchto obdrží, považováni budou za druhé.

2. Ceny pro družstva i jednotlivce jsou diplomy, a mimo to hlavní přeborníci obdrží co odměnu tělocvičné knihy.

3. Na hrazdě a bradlech ustanoví soudcové po jednom cvičení tahovém a po jednom švihovém, na koni na šíř a na dél obě cvičení švihová. Každé cvičení sestává ze tří tvarů a budiž pro oddělení vyšší 4. stupně, pro oddělení nižší 3. stupně.

4. Při výkonech stanovených jedna oprava jest povolena. Jestli ji závodník hned po nezdařeném cvičení ohlásí, se srážkou půl bodu. Ku cvičením volným oprava povolena není.

5. Všichni soudcové volí si předsedu a zapisovatele; každý jednotlivý soudcovský sbor zvolí si pak svého vrchníka. Soudcové rozdělí se losováním na jednotlivé soudcovské sbory, kteréž dohromady ustanoví cvičení na každé nářadí, a sice tak, že každý soudec jmenuje jeden tvar; o cvičeních takto sestavených hlasují pak všichni soudci.

6. Při výkonech stanovených známkuje se pouze provedení do 5 s použitím pálek; při cvičeních volných známkuje se stupeň nesnadnosti do 4 a provedení do 5, toto též s použitím pálek.

7. Stupeň nesnadnosti volného výkonu na hrazdě, bradlech, koni na šíř a dél stanoví soudcové společným dohodnutím 1—4 body.

Provedení (úhlednost) známkuje se dle této stupnice:

cvičení nezačaté	0
„ z valné části neprovedené	1
„ „ „ provedené.....	2
„ celé a dobře „	3
„ celé a velmi dobře provedené.....	4
„ vzorně provedené.....	5

8. Každé družstvo dohodne se o volném cvičení švihovém a tahovém na hrazdě a bradlech a obou švihových na koni na šíř a dél a všichni v každém družstvu povinni jsou cvičiti výkony, na nichž družstva se dohodla. Bude-li závoditi některý borec mimo družstva, určí si volná cvičení sám, nesmí však přesahovati stupně 4. Družstva i jednotlivci musí svoje volná napsati a večer před závody soudcům odevzdati, aby soudcové stupeň nesnadnosti mohli stanoviti.

Skok do dálky.

* Za prvních 12 stop dostane závodník bod. Za každou následující stopu do 16 stop bod a od 16 stop výše za každých 6 palců bod. Měřiti se bude od paty chodidla odrazné nohy k patě nohy bližší k místu odrazu.

Každý závodník bude míti tři skoky, odraz bude se dít bez můstku a největší skok bude se čítati.

Rozběh a odraz ponechán závodníkům na vůli.

Pád na zad činí skok neplatným.

Skok do výšky

soudí se takto:

Za 3 a půl stopy	1 bod
„ 4 stopy.....	1 bod
„ 4 a půl stopy.....	2 body
„ 5 stop.....	3 body
„ 5 a půl stopy	4 body

Za každý následující palec přes 5 a půl stopy 1 bod.

Skok o tyči.

První volný skok jest 5 stop.

Od 5 do 6 stop počítá se bod za stopu; od 6 do 8 stop za každých dalších 6 palců bod; od 8 do 9 za 2 palce bod, od 9 za 1 palec bod.

Odras bude se dít bez můstku.

Tyč musí být odhozena na zad.

Při skoku do výšky a skoku o tyči bude se skákati přes tenkou dřevěnou tyčku.

Po nezdařeném skoku má každý závodník jednu opravu.

Jestli při skocích dva neb více závodníků jsou si rovni, budou závoditi o první cenu, až jeden z nich vyjde co vítěz, ale za tyto zvláštní skoky body se nepočítají.

Ku závodům ve cvičeních s tyčemi použije se železných tyčí 36 palců dlouhých, plných, černých, 1 palec v průměru.

Každý závodník nechť si vezme tyč s sebou.

Které družstvo ve všech uvedených závodech nejvyšší součet bodů obdrží, bude prohlášeno za první přeborné družstvo, ostatní družstva budou postupovati za prvním dle počtu získaných bodů.

Jednotlivec, který v uvedených závodech nejvyšší počet bodů obdrží, bude prvním přeborníkem a ostatní postupovati budou za ním dle počtu získaných bodů.

Cvičitel, který družstvo své po čas závodů v nejlepší pořádku udrží, budiž vysloveno při rozdělování cen čestné uznání, jakož i ostatním členům tohoto družstva.

Ku každému jednotlivému závodě určení jsou 3 soudcové. Vedle soudců přidělení budou ku skoku 1 pořádatel, 2 záchranci a 2, kteří řídí nářadí.

Též ku závodům v prostných a s tyčemi budiž ku obojím po 3 soudcích ustanoveno. Každý oddíl se soudí do 5 bodů.

Každý závodník se zavazuje rozsudku soudců bez odmluvy se podrobiti.

Všichni soudcové povinni jsou znamenati výkony na listinách soudcovských inkoustem. Soudcové budou zásobeni listinami, jež opatří výk. výb. N. J. S.

Na závodě musí každý závodník pokynutí župního náčelníka a podnáčelníků bez odmluvy uposlechnouti. Protesty aneb do-

konce hádky na cvičišti dovoleny nejsou. Domnívá-li se některý závodník, že mu učiněna křivda, má právo hned po závodech v místnosti pro soudce určené stížnost svou předněti a soudcové s župním náčelníkem a podnáčelníky o ní rozhodnou. Toto rozhodnutí jest konečné. Pořad střídání čet ustanoví župní náčelník s podnáčelníky.

Každý soudce hned po vyplnění své listiny odevzdá ji podepsanou sčítatelům a ti po sečtení musí ji též podepsati a opět předsedovi soudců odevzdati, jenž po skončení závodů výsledek prohlásí.

Z á v o d y m i m o ř á d n é

odbyvati se budou, přihlásí-li se nejméně 5 boreů k jednotlivému závodu.

V r h á n í k o u l í . Vrhá se s místa a nejdalší vrh ze tří se počítá.

H á z e n í o š t ě p e m . Hází se do terče v kruhy rozdělené ze vzdálenosti 25 stop. Každý závodník má 3 hody a který nejvíce kruhů docílí, jest vítězem.

V z p í r á n í . Vzpírá se břemeno 100liberní z předklonu do úplného vzpažení. Počet a jakost vzepření rozhoduje.

B ě h . Dráha půl míle. Prvů, jenž doběhne cíle, stává se vítězem.

Š p l h á n í . Šplhá se po provaze s nohama podle provazu úplně napjatýma. Vítězí ten, kdo nejvýše vyšplhá.

K r o u ž e n í k u Ź e l y . Závodník, který nejméně 24 kruhy nevykoná, není co závodník počítán. Za každých 10 kruhů čítá se bod. Ladnost a přesnost se vyžaduje.

Š e r m . Sek a bod. Zápasníci nastupují po 2. Ti, kteří byli poraženi, odstoupí, a vítězové nastoupí opět po 2, až zstanou pouze dva. V poslední dvojici zvítězivši jest prohlášen vítězem.

Z á p a s . Každá dvojice zápasníků musí být přibližné váhy. V případě, že by byla polovina závodníků lehké neb prostřední a druhá polovina těžké váhy, zápasí každé oddělení zvlášť a každé oddělení má svého vítěze. Nastupují jako při šermu.

Pravidla tato vypracoval tělocvičný výbor, jak stanovy N. J. S. hl. III. odst. 4. nařizují a následovně měnění jich činilo by závody neplatnými.

Jan Pavlík, Ant. Jahoda, Jos. Kadlec,
tělocvičný výbor Nár. Jed. Sok.

Ze župy Východní.

Zpráva dozorce župy Východní
o tělocvičné činnosti Sokolské Jednoty Blesk v Baltimore a
Sokolské Jednoty Slovan ve Philadelphii, Pa.

Pravidelné cvičení členstva S. J. Blesk v Baltimore, které přeloženo bylo následkem schůze sborové, navštívil jsem v sobotu, 17. července t. r. Cvičení odbyvalo se v místnosti Sokola Šimka, starosty Sokola. Místnost, v které cvičeno, nachází se v prvním poschodí; jest velká, prostranná, dobře osvětlena i ventilována. Ku cvičení nastoupeno o půldeváté hodině večer. Cvičeno v jednom družstvu o 10 cvičencích, z nichž jeden jest čekatel. Cvičení řídil náčelník Sokol Primus, který však následkem choroby cvičení se nesúčastnil. Cvičitel družstva Sokol Kadaň. Ihned přistoupeno k cvičení na hrazdě.

Osnova: Komihání, vzepření. Cvičitel, který jest v praktickém tělocviku velmi pokročilým a obratným, nesledoval osnovu výmínečně a to také platí o osnovách pro ostatní nářadí.

Má-li tělocvik býti účinným, musí provádění jeho býti systematické, dle řádného rozvrhu — který zde scházel — i musí k sledování osnovy náležitě přihlíženo býti. Cvičitel má si též dle této výkony pro každé cvičení již předem vybrati.

Na hrazdě cvičeno as 25 minut. Druhým nářadím byl kůň na šif. Osnova: Mety únožmo, skrčmo. Po 25 minutách střídáno opět a cvičeno na bradlech; vzepření, mety únožmo, dalších

25 minut. Po odstranění nářadí proveden první oddíl cvičení prostných k župním závodům a tím cvičební hodina ukončena.

Se strany cvičících věnována byla dokonalá pozornost a vzorný pořádek byl zachován. K nářadí přistupováno pravidelně dle postavení jednotlivců v řadě a nikdy tato nerušena. Bylo znáti, že těch málo, kteří vytrvali v cvičení, poutá k tomuto láska opravdová a z očí mohlo se jim vyčísti, jak blaží je konání povinnosti, které tak, jako druzí, nečinní bratři při vstupování do řad sokolských vědomě na sebe přijali a řádně plniti přislíbili. Výkony jednotlivé prováděny úhledně až na některé slabší cvičence. Nutným bude zajisté utvoření družstev dvou a volení cviků lehčích pro družstvo slabší. Celkem cvičeno dobře, s chutí i záplem. Bratři baltimorští sami přiznávají, že v návštěvě cvičení jeví se krok na zad v době poslední, což různým příčinám přičítáno. Nalezení pravé příčiny a odstranění překážek stávajících bylo by zaslужným činem a značným krokem v před Sokola Blesk. Překonávejme překážky a vytrvejme!

Ze Sokolské Jednoty Slovan ve Filadelfii.

V letních měsících odbyvá cvičení členstvo Sokola Slovan v místnosti své, pouze v sobotu. V neděli cvičeno jest na „farmě“, jak nazývají bratři filadelfičtí rozsáhlé stunné místo, s velkou rovnou loukou, asi 8 mil severně od města mezi farmami ležící, které ku cvičení výborně slouží a pro rodinné výlety dobře se hodí. Místo to jest Jed. Slovan k výhodě členstva zvlášť najaté po dobu letní. Cvičení bylo však ustanoveno na úterý, 20. července, které jsem též navštívil. Místnost, které Sokol Slovan za tělocvičnu i spolkovou síň používá, nalézá se na severní páté a Berk ulici. Jest to dosti dlouhá, přeměřeně široká, pro tělocvičnu však nedosti vysoká místnost v prvním poschodí. Má dostatek světla i čerstvého vzduchu vnikajícího okny světlíků ve střeše. Udržována jsou v čistotě, činí dobrý dojem a hodí se za prozatimní domov mladé té jednoty. Nářadí jest tu nové a sestává z hrazdy, bradel, kruhů, břemen, tyčí, kuželi a rohožky. Úhledně jeviště v zadu místnosti a skříň na knihy svědčí o činné a pokročilé jednotě.

Ku cvičení nastoupilo 17 cvičenců, z nichž 5 jsou čekatelé. Cvičitel, náčelník Sokol V. Sedloň. Cvičena prostná k závodům župním a probrány všechny oddíly velmi uspokojivě.

Na nářadí cvičeno bylo: Bradla, osnova: mety přednožmo uvnitř bradel. Hrazda, osnova: vzepření závěsem.

Pro pokročilou dobu nebylo po druhé střídáno, za to provedeny některé hry. Cvičeno v jednom družstvu pro nedostatek cvičitelů, v následujícím cvičení byla již dvě družstva utvořena.

Mile působí na pozorovatele pozornost, jaká věnována zde cvičení se strany cvičenců, neméně ale též pořádek, jaký po dobu cvičení udržován. Jest to zajisté výsledek snažení Sok. Sedloňe, který k oběma přísně přihlíží. Cvičenci věnovali všechen zájem cvikům prováděným a snažili se upřímně tyto správně vykonati. Nemohl jsem při jednotě tak mladé, která si nářadí teprve nedávno pořídití mohla, mnoho očekávati; shleďal jsem ale stav nad očekávání dobrý; ano, někteří zde již pěkně cvičí.

Velice postrádan jest z nářadí tělocvičného kůň. Byl jsem ale ujištěn, že zakoupení koně bude první snahou jednoty, jak jen dobrá příležitost ku koupi levné se naskytné. Činnost v jednotě Slovan jeví se býti dobrou i běže se směrem pravým; jest na bratřech tamních, by vytrvali v této činnosti a z mláděte toho vzroste v brzku mocný a statný Sokol. Jen mužně v před!

K nové činnosti obou jednot sokolských srdečně Na zdar!

Antonín Voříšek.

Literatura.

„S v o b o d n á Š k o l a“ jest název časopisu pro mládež, jež vydává Výbor pro dobro svobodomyšlných sobotních a nedělních škol. Jest to jediný český časopis pro mládež vydávaný v duchu svobodomyšlném na světě, i zaslouží si proto podpory co nejhojnější každého osvíceného Čecha a tím spíše ovšem Sokola. Chceme-li, aby mládež se nám neodezila, musíme ji uvědomovati národně a svobodomyšlně četbou. K tomu ze všech časopisů pro mládež hodí se jedině „Svobodná Škola“, neboť všechny jiné české

časopisy pro mládež hemží se samým pámbičkem, všemi svatými a jsou plny četby vedoucí k pověře a k zatemnění ducha.

Svobodná škola vychází měsíčně, předplatné jest \$1. Adresujte:
Svobodná Škola, 702 Loomis St., Chicago, Ill.

Sokolstvo a naše doba. „Sokolská Matice“ č. 1. — Napsal br. Milan Fučík. „Sokolská matice“ — praví se v předmluvě — vznikla z resoluce z r. 1895, byla vyvolána nutností Spisek přítomný jest sice dílem jednoho bratra, avšak program sokolský, který je v něm rozvinut, jest programem „Sokolské Matice“. — Bratr pisatel probírá tu ve formě rozmluvy úkoly Sokolstva, použiv k tomu jednak spisů Tyršových a článků bratra Kukaně, jednak svých přednášek o téže tematice. Zmíniv se povšechně o charakteristice doby na sklonku XIX. století, přechází k národu českému a k úkolům Sokolstva vzhledem k postavení našeho národa v naší době. Úkoly ty probírá se stanoviska výchovy tělesné a mravní. — Poukázav stručně na dějiny Sokolstva od jeho založení až po dobu úpadku a opět nového obrození, mluví o prvním úkolu Sokolstva — o výchově tělesné, jakou dnes má býti, od čeho musíme upustiti vzhledem k naší době a co přibrati. „V tělocviku“ — praví — „zůstaneme asi jen u původní jednoduché soustavy Tyršovy. Ale nad cvičení na nářadí postavíme cvičení prostná všeho druhu a cvičení pořadová. Cvičení přeneseme, pokud možno z dusných tělocvičen na volný prostor —“; dále praví, že s chutí zařadíme do soustavy naši hry tělocvičné a zahrnuje pak vše v jednu zásadu: „Tělocvik náš je prostředkem k zachování zdraví a síly tělesné, nikdy nebude nám účelem, nýbrž pouze prostředkem vychovávacím, jako každý jiný; tělocvik náš musí býti dále jednoduchý, bezpečný, každému přístupný a všestranný.“ Po té přechází k mravní stránce výchovy sokolské. Sokolstvo musí vynikati čistotou a mravností, musíme býti sobě bratry vždy a všude; dále vytýká nešvary v některých jednotách, kde jednotlivci, bažící po funkcích, zasívají zášť a nesváry, škodíce tak nejvíce naší organizaci. Konečně přistupuje k třetímu odstavci svatováclavské resoluce Č. O. S. z r. 1895 — o knihovnách, přednáškách a rozpravách, a doporučuje, aby přednáželo se soustavně a methodicky, jinak by bylo vše to bezúčelné. Politiku stran nesmí Sokolstvo pěstovati, tím však se nepraví, aby nevěšmalo si veřejného života vůbec. Tu naskytá se příležitost, aby Sokolstvo rozvinulo činnost svou vzdělávací na celý národ. „Mladé dnešní Sokolstvo pracuje na starých základech V tom také leží i síla nového programu, že běže za základ právě myšlenky prvních zakladatelů Sokolstva. . . .“ Prohlubující a přispůsobující program náš požadavkům doby, dokazujeme, že v nás je síla životní, že jsme si vědomi pokroku, že nechceme zůstatí za dobou.

Toť obsah prvního spisku, vydaného „Sokolskou Maticí.“ Až mnohokrát bylo vše to již napsáno a promluveno, máme za to, že nebylo na škodu levně toto vydání, neboť daleko více rozšířily se myšlenky v něm obsažené, nežli možno bylo přednáškami a rozpravami jednotlivých bratrů. Měl však bratr pisatel prohloubiti a rozšířiti některé věci, zejména část o cvičení tělesném. Nemusil snad také celý spisek býti napsán ve formě rozmluvy, ač tím nechceme říci, že by se rozmluva nehodila, naopak, rozmluvou věci daleko lépe objasníme a vysvětlíme, avšak delší rozmluva psaná, zdá se nám, že unaví.

Matice Sokolská uvedla se veřejnosti a na ní nyní jest, aby nestanula, aby svou povinnost v úplném rozsahu vykonala. G.

DO P I S Y .

V Omaze, dne 5. července 1897. — Významná slavnost bude pořádána v našich řadách sokolských v Omaze, ve dnech nejbližších. Jest to slavnost, jakých dosud měli jsme v naší nové vlasti americké po řídku — slavnost 20letého trvání naší milené Těš. Jed. Sokol Omaha. Dvaot let tomu, kdy naši veteráni usnesli se založiti tělocvičný sbor, jenž by na praporu svém nesl hesla ryzích Čechů, hesla, jimiž by se řídili naši krajané, ač v blízkou neb v dálí ku cti našeho národa utiskovaného. Co námahy, obětí, neuznání a mnohdy i útisků bylo vytrpěti těm zakladatelům a prvním členům, aby udrželi při životě spolek, jenž má v programu cíle

nejšlechetnější! Avšak právě toto neuznání a časté útisky pojily je k svorné práci národní a přivedly je k přesvědčení, že dílo jejich musí býti korunováno úspěchem nejskvělejším. A podařilo se jim to! Dnes jednota naše s hrdostí pohlíží na činy své v minulém dvacetiletí, neboť konala vždy a vše nezištně, neohlížejíc se ni v pravo, ni v levo, ale vždy přímo spěla tam, kde bylo třeba ruky pomocné pro naše snahy národní. Jsme hrdí na to, že jsme údy té jednoty, jež půl věku lidského konavši dílo blahodárné, bude nyní moci pokračovati v blahodárném působení rychleji, stojíc na pevných základech a majíc ve svém středu hojně českých junáků, jichž srdce vřele cítí s těmi zákopníky, již jednotu naši zakládali.

Slavnost, na niž všichni se srdcem roztoženým čekáme, odbývána bude dne 5. září 1897. Bude to pro nás den slavnostní, který zajisté nevyminí nikomu z paměti.

Jemný stín však kalí jasnou mysl naši při vzpomínce této, neboť nebudeme slaviti významnou tuto slavnost ve vlastním svém stánku. Pravděpodobno jest, že budeme vlastnití do té doby svou budovu, neboť se o koupi vyjednává, ale i v tomto případě budou vyžadovati opravy na budově mnoho týdnů, aby účelu našemu budova plně vyhověla, takže do ustanovené doby dohotoveny býti nemohou. Avšak jsme spokojeni, neboť můžeme říci, že po 20 letech vzorné činnosti národní přikročujeme též ku koupi vlastního stánku. Výhoda, jaká jest nám poskytována při koupi této, jest téměř překvapující, a nebude snad jediného z členstva našeho, jenž by neuznával prospěch z koupě budovy, jež, byvši postavena, vyžadovala náklad více než \$40,000, nám ale nabízena jest za \$10 000! Arci, různé opravy byly by nutné, které však nevyžadují velkého nákladu, aniž jest nezbytno všechny provésti rázem. Budova nalézá se na hlavní ulici české čtvrti, jest zděná, rozloha na 132x132 st. a vnitřní zařízení jest velmi pohodlné. Jsou zde koupelny, stroje ku vytápění parou a množství místností pro čítárnu, kulečnick, klubovní síně, dva sály, z nichž jeden jest velmi příhodný pro cvičení členstva atd. Mimo to nalézá se při budově zahrada, v níž pohodlně mohlo by se cvičiti v letních dnech, což ovšem má pro cvičící členstvo důležitost nemalou. Mnohý bude se diviti, jak jest možno koupiti za tak levný peníz budovu velmi cennou. Budova ta, jež dosud nese název „Cosmopolitan Hall“, jest majetkem zbankrotělého banku, a správce téhož jest nucen zbýti se majetku banky za každou cenu, aby mohl dosíci hotových peněz v době pokud možno nejkratší. Nuže, kdož váhal by ještě při takových výhodách koupiti budovu, když jsme přesvědčeni, že nevyhnutelně jest nám jí třeba?

S přáním pro splnění našich tužeb, znamenám se

J a n V . M a š e k .

P. r. Dopis tento psán byl pro červencové číslo t. l., však došel nás pozdě.

Ve Filadelfii, dne 26. července 1897. — Bratr Ant. Voříšek z New Yorku zastavil se u nás co dozorce župní na své cestě z Baltimore a rozloučil se s námi dnes, by se navrátil do kruhu svých přátel a by též zase své místo co jednatel župy Východní nastoupil. Zdržel se u nás celý týden, vzdor tomu, že jeho povinnost byla pouze jeden den. Litujeme toho však, že nezůstal alespoň o týden déle, neb jest nám síly takové nevyhnutelně třeba. Bratr Voříšek je Sokol tělem i duší a jeho pokynutí při cvičení, a pak jeho oslovení a vůbec celé jeho jednání utkví v paměti členů našeho sboru po dlouhý čas.

Škoda, že jsme tak tuze vzdáleni od starších sborů, jako jest sbor newyorský, který zajisté má přebytek dobrých sil, které pro vzdálenost nás navštívit nemohou. Návštěva bratrů, jako jest bratr Voříšek, kdyby jen každého čtvrt roku se opakovala, prospěla by nám hojně a též sbor náš sesílila.

Moje přání by bylo, aby hoši si pamatovali po veškerý čas každé napomenutí a pokynutí ve věci sokolské, které jim při každé příležitosti bratr Voříšek neopomenul podati, začož mu srdečně děkují. Ze by naše Sokolky při jeho dozoru lépe pokračovaly, pozoroval jsem při cvičení jejich, kde on s pozoruhodnou vytrvalostí cvičení kužely s nimi probral.

Většina cvičících členů chce se podívat na závody v Long Island a tu bratr Voříšek bude jim moci povědět co zapomněl, jestli jemu

vůbec čas k tomu zbude, aneb jestli se vůbec tak stalo. Též pisatel miní potřást jeho pravici při té příležitosti.

Na zdar!

L. A. F i s c h e l.

V Chicagu, dne 28. července 1897. — V poslední době nebylo v tělocvičně T. J. Sokol Čechie tak živo, jako v měsících zimních. Členové, kteří v zimě cvičili ve dvou četách, schází se v skrovném počtu, takže tvoří četou pouze jedinou, o 8 někdy 10 členech. Nejstarší jest z nás Sokol Roztočil, náš načelník, jemuž jest 43 let; Sokol Sýkora žitá 40 let a ostatní všichni jsou přes 30 roků.

Dne 13. června pořádali jsme výlet za spoluúčinkování všech českých spolků severozápadní strany, ve prospěch naší síně. České obecenstvo ochotně nás podporuje, kdy se jedná o to, abychom sobě síň svoji zajistili.

Proto jest na nás, Sokolové, abychom odvděčili se spolkům, které nás podporují. Měli bychom jim nabídnouti, aby navštívili naši klubovní místnost, kterou dne 7. listopadu t. r. otevřeme, aby užívali naší knihovny, i brali podílu na přednáškách a rozhovorech.

Měli bychom také založiti pěvecký odbor, jenž by při zábavách nám mnoho prospěl.

Také by bylo dobře zaříditi taneční školu a v ní vyučovati českým tancům.

Na přednášky nesmí být zapomináno. Výbor pro pořádání přednášek jistě se přičiní, aby získal dobré řečníky i bude na Sokolech, aby četně k přednáškám se dostavovali.

Tak malé účastenství, jako o přednášce dubnové, více jistě nebude, jestli nenajdou si bratři mnozí všelijaké nicotné výmluvy. Jest to velmi smutné, jestli Sokol řekne, že ho poučné přednášky nebaví, že z nich nic nemá. Inu ovšem, dollaru mu při nich do kapes nenapadají, ani pivo se jim do žaludku nenapumpuje, za to však uslyší při nich mnohé, co může míti pro něho větší cenu peněz. Každý má dychtiti po poučení, po vzdělání, po zlepšení svého stavu i jiných.

Každý má býti hotov pracovati pro pokrok a potírati tmářství. Každý má se k tomu přičiniti, aby v příštím pokolení nebylo přepychu, ale také ne nedostatku, by nebylo zahálky, ale také ne úmorné práce, by nebylo třeba ni kněží, ni advokátů.

Ještě více dalo by se psáti o přednáškách, jak jsou pro nás důležitý, ale raději se uskrovním. Co mně se líbí, k tomu snad jiný má odpor i mohlo by se říci, že jsem rýpal a kopal. Leč chce-li člověk pokroku, musí si někdy nechat líbit, co se mu nelíbí. Jen pracujme všichni vždy s tím dobrým úmyslem, prospěti sboru a jistě že se shodneme.

Řiďte se vždy heslem: „Svornost staví, svár bourá.“

Na zdar!

J o s e f S e d l o ů .

V Morrisani, dne 29. července 1897. — Ještě mne nikdy nemrzelo psát do orgánu našeho jako tentokrát, a proč? Protože musím zpívat tutéž, jaká obyčejně jest u jednoty naší. Bratři počnou chodit do cvičení a než se chopím péra, bych přece jednou mohl chválu o nich podat, už zase ostanou doma. Proč? Nemají kdy. Chodí se koupat, chodí na houby atd. Do cvičení prý je velké horko. Ano, bratři, tak jako bylo v červenci, chodili lidé v zimních a vy jste se báli v lehkém pohodlném šatstvu si zavčvičit, by vás snad nepřivedlo to horko se světa. Ale to nedělají všichni. Já myslím jen ty, u kterých se největší myšlenka sokolská teprv hledá. Je to dost, že ještě se nerozešla naše závodní četa ze strachu, že nenahrabou hromadu cen na župních závodech, které budou odbývány v Long Island City, neboť se špatně schází. Po-dařilo se mi jen asi třikrát je cvičit všechny a ostatek se každou chvíli někomu něco daremného přihodí, anebo mu něco v cestu vleze. Bratři, neodkládejte se cvičením, neboť závody jsou za dveřmi a máte snad všichni tu myšlenku jako já, že budete hledět, jen abychom byli zastoupeni co nejvíce, poněvadž to máme takřka doma. Ono arcíř doma to není tak hezké snad jako jinde, ale pro Sokola má být v tom ohledu vše stejné. Nemá koukat, přijde-li na

závody 2 hodiny anebo pojedle-li 3 dny, jen když zastupuje řádně jednotu, kterou je vyslán.

Co se týče cvičení žactva, nechala jednota 2 měsíce prázdniny. 8. září se započne zase dále cvičit. Doufáme, že nám rodičové zase svoje děti svěří k výchově tělesné i duševní.

Dne 11. července jsme se súčastnili sborově výletu T. J. Sokol Fuegner z L. I. City. Bylo nás 11. Pozor! 5 ve stejnokroji a 6 bez něho. Také hezká chloubá! Věc ona stala se tak, že většinou šli noví členové, kteří ještě stejnokroje nemají, a ti co mají stejnokroje a mohli jít, opláceli návštěvu jednotě Fuegner jak se říká hubou, ale ne skutkem. Podruhé, bratři, zase hlasujte „sborově“. Začátek je hezký, ale než se dojde na konec, tak to mezi námi vy-padá bledě.

Bratři, ještě jednou, neodkládejte se cvičením, chcete-li udělat prospěch pro jednotu, neboť jen cvičením snad se vše všude zmůže.

Na zdar!

F r. C h r a s t i l, d o p.

V Omaze, dne 31. července 1897. — V posledním čísle Sokola Amerického připomíná mi Sokol Tom. Ulrich ze St. Louisu, že jsem st.-louisským závodníkem, kteří byli zde v Omaze súčastnění v posledních župních závodech, zůstal dlužen odpověď na protest uvedený proti mně v č. 4. t. r. Sokola Amerického.

Nuže, vyhovuji Sok. Ulrichovi v jeho žádosti. — V jejich dopise z čísla 4. Sok. Am. oni praví, že co učinil Sok. Jos. Dvořák, učinil tak o své vůli. Oni že za to nemohou. Nuže, dejme tomu, že tak činil o své vlastní vůli, při tom však nebylo třeba uváděti, jaké svízele museli snášeti závodníci při posledních závodech, neb že musili sobě v pozdní hodině noční byty vyhledávat. Po přečtení těch jeho poznámek a po důkladném jich uvážení přišli jsme my zde ku všeobecnému úsudku, že Sok. Jos. Dvořák předně dobírá si Sokol zde v Omaze a dále že dobírá si výbor, který měl na starosti ubytování závodníků při posledních župních závodech.

Jeho poznámky se celkem vztahovaly na poslední závody v Omaze a následovně my se cítili uraženými a do špatného světla postavenými před Sokoly, kteří zde přítomni nebyli a před širším obecenstvem vůbec, neb to tak nebylo, jak to Sok. Dvořák psal. A jelikož já byl jedním z členů toho výboru, tedy jsem mu odpověděl, ať si to pak byl Petr nebo Pavel.

Jelikož Sokol Dvořák zde tehdy nebyl, tedy o těch záležitostech osobně nic nevěděl, a proto svoje udání musil čerpat od těch, kteří tu byli přítomni, a to byli vesměs bratři, kteří podepsali vyzvání, bych se zodpovídal z udání, obsaženého v mé odpovědi na dopis Sok. Dvořáka. Pravím ale, že ve výpovědích svých zapomněli udáti, že oni sami si toho byli vinni, že museli snášet svízele a že museli pozdě v noci si vyhledávat byty, — ale již po závodech, — a že pak museli spát na cvičebních slavnících Katolického Sokola v taneční síni u pana Jos. Havlička.

O aféře této bylo psáno již dvakrát od Sokolů ze St. Louisu. Jednou o záležitosti této psal Sok. Aug. Tesař brzy po závodech, a nyní opět Sok. Dvořák.

Když pak se píše nepravda, tedy ten, koho se to týká, nemůže být lhostejným vůči takovým poznámkám.

Výbor od zdejší jednoty, který tehdy měl na starosti ubytování závodníků při závodech župních, učinil vše možné, aby závody ty nebyly za obtíž závodníkům, taktéž i zdejší jednotě. Výbor učinil kontrakt s jedním hotelierem, p. Ernestem Stuhtem, že on bude stravovat i též noclehovat všechny závodníky i soudce za 20 centů jedno jídlo a jeden nocleh.

Dále k vůli pohodlí závodníků, jakož i též pro zábavu závodníků učiněna byla s ním smlouva, že nám opatří jednu prostornou místnost, by všichni závodníci mohli býti po ten celý čas pohromadě. Výlohy s tím, které obnášely přes sto dollarů, hradila zdejší jednota.

Kontrakt ten byl v platnosti od poledne, dne 11. září, a byl platným až do poledne, dne 14. září. Prvního dne, totiž v sobotu po schůzi závodníků a soudců, já sám jsem oznámil v místnosti, kde schůze se odbývala, všem závodníkům i soudcům, kteří byli přítomni, že o stravu a byty jejich jest postaráno počínaje v sobotu

v poledne a konče v úterý v poledne. Po úterku po poledni pak že závodníci sami se musí starat o noclehy i o jídla, ti, kteří se zde tak dlouho pozdrží, leda by v čas to oznámili výboru, tak aby výbor mohl učiniti patřičná opatření pro ně. Každý závodník dále musil mít lístky pro jídla i pro nocleh výborem potvrzené, kterými se musil v hotelu prokázati.

Bratři st.-louisští závodníci, kteří pořádku tak si nařikají na ty svízele, které museli snášet, zapomněli se řídit dle výše naznačeného pořádku.

V úterý odpoledne, když byla odbyta schůze cvičitelského sboru, na místo aby si byl některý z nich vzpomněl, že budou v Omaze ještě noclehovali, tedy že by si měli zamluvit noclehy, šli a hasili žízeň. Arci, ono tehdy bylo nehorázné horko, tedy basit žízeň bylo asi přednější, jenže to trvalo déle, než se na závodníky snad patří. Vim, že se pilo u pana Jos. Havlíčka až do půldvanácté v noci. Tu teprve si někteří vzpomněli, že také musí jít spát.

Každý člověk, který má rád pivo, ví, když ho bude požívat od večera až skoro do půlnoci, jak asi pak se cítí, když přestane. Tak to také bylo i s nimi; tím nechci však tvrdit snad, že byli na mol zpítí. Leč byli napítí, že měli mnoho kuráže a rozumu. Když bylo půldvanácté, doba, kdy u nás se připravují uzavřítí hostince, bratři st.-louisští se tedy odebrali do hotelu, kde před tím byli ubytováni. Avšak jaké tu bylo překvapení, když jejich byty byly jinými lidmi obsazeny a jejich zavazadla se nalezala v úřadovně hotelu. Toť arci byla urážka, za kterou hotelier zasloužil tůtku, kterou také dostal. Hezky zhruba se mu řeklo, že on neměl žádného práva jim jejich byty brát, že oni by si byli také zaplatili. Celkem výstup, který se odehrál v hotelu, se neslušel na Sokoly a na st.-louisské závodníky tím méně. To bylo štěstí, že měli co dělat s člověkem chladné rozvahy. Kdyby to byl býval nějaký krenk, možná že aféra ta by byla dopadla nemile pro st.-louisské závodníky. Jak jsem již z předu napsal, že kontrakt s ním byl pouze do toho dne do poledne, a tedy ne už pro večer, leda by se byly byty pro závodníky opět zamluvily. Jelikož se tak nestalo a doba byla právě uprostřed týdne státní výstavy, kde tisíce lidí přicházelo do Omahy a potřebovali hotel a byty, tedy hotelier místa nezamluvená pronajal lidem těm, kteří dříve přišli. A jelikož jiní přišli dřív, než st.-louisští hoši, tedy místa pro noclehy dostali. Hotelier jednal tak, jak by každý obchodní člověk na jeho místě byl jednal. Já se právě nahodil k tomu výstupu, který se odehrával na chodníku před hotelem. Hotelier, který, jak jsem již z předu pravil, jest muž chladné rozvahy, aby předešel a ochladil toto jejich nerozvázné jednání, nabízel jim místa v hotelu, kde jest hlavní úřadovna, za místa ta že čítá více za nocleh jiným osobám, jim však že je nechá za tu samou cenu, jako čítal výboru T. J. Sokol. Než, to bratry již nemohlo uspokojit. Jak jsem již řekl, měli mnoho rozumu a v té své moudrosti mu řekli, aby šel do pekla a oni že tam víc nemusí být.

Když se s ním dost povádili, sebrali se a šli opět k panu Jos. Havlíčkovi, kde se ještě nějaká vypila, by se ochladila ta rozhovřenost. Pak se odešlo do tanečnické místnosti pana Havlíčka, kde pak slavníky sloužily za postele.

Ku konci aféra tato zakončila představením „Midway Pleasance“ ze světové výstavy z Chicaga. Arci hlavní aktéři nebyli bratři st.-louisští v tomto posledním jednání a dali svůj souhlas spokojeností úplně na jevo, na co Sokol Ulrich asi zapomněl.

Pakli bratři st.-louisští ještě tomu nechtějí věřit, že tvrdím pravdu, tedy se mohou odvolat na pana Ernesta Stuhta, hoteliera, na jeho manželku, která byla v hotelu, když ty květomluvné výrazy tam byly pronášeny, dále na jeho klerka, který byl v úřadovně hotelu, dále na ubytovací výbor T. J. Sokol. Že se pilo u pana Jos. Havlíčka až skoro do půlnoci, na to se mohou optat p. J. Havlíčka.

Sokol Ulrich píše, že oříšek tento jest trochu moc tvrdý pro mne a moje zuby že jsou špatné jej rozkousnout. Tomu však není tak, Sokole Ulrichu, Tys asi zapomněl, jak se vše přihodilo, já však byl tehdy při zdravém rozumu a dobré paměti a vim dobře, co se dělo. Sokol Ulrich praví, že oni vykonali svoje povinnosti řádně. Pakli toto čítá, že to jest hezké pro řádného Sokola, tedy asi já jsem špatně pochopil povinnosti a chování se pravého Sokola.

Proč jsem mlčel a nechtěl jsem o záležitosti této dále psát, bylo proto, že Sokol Americký není vydáván pro podobné polemiky, dále jsem věděl, že když budu psát, že musím psát pravdu,

jak se věci zběhly, že pak bratrům st.-louisským závodníkům se to nebudě líbit, a že přes to všecko, že pravdu bych psal, řeknou mi, že lhu.

Jelikož oni na tom stáli, že musím odpovědět, tedy jim to podávám, jak to vlastně je, ať si z toho nyní vyberou, co chtějí.

Doufám, že nyní budou uspokojeni, já však na dále žádných odpovědí s jejich strany si nebudu všímat.

Na zdar!

A n t . K m e n t .

P. r. Škoda pro takové malichernosti tolik místa. Člověk by se byl domýšlel, že snad St.-Louisští nejméně spáchali na závodech v Omaze nějaký „mord“, neb že Omahaští „bůh ví“ co St.-Louisským provedli. Celý ten krám nestal věru za to, aby se kdo proň hádal. „Několik sklenic piva“ nevhodně vypitý ch! — Doufáme, že příště budou mít bratři více rozumu, i že nebudou jako malí hošiči strašiti jeden druhého: „Počkej, já na tebe něco vím!“ To je pro děti!

V Clevelandu, dne 2. srpna 1897. — Měsíc červenec jest pro náš sbor nejdůležitějším měsícem v roce, neboť v červenci odbýváme volbu úřadníků a tu zajisté jest třeba chladné rozvahy a ne-stranného oka, by do úřadu dostali se Sokolové takoví, kterým leží vzrůst sboru na srdci a kteří jsou si vědomi svých povinností, berouce na sebe úřad. Pro příští rok zvoleni v Sokolu Čech následující úřadníky: starosta A. C. Petráš, náměstek Václav Štíbr, účetní F. Sluka, pokladník A. Šácha, prot. taj. Fr. Vondrášek, jednatel a dopisovatel Frank J. Novotný, náčelník a cvičitel Jos. Štíbr, domácí správce Frank Truneček, praporečníci A. Haidenraich a Emil Slavíček; výbor majetku: V. Charvát na tři roky, A. Pták na dva roky, J. Kušta na jeden rok. V zábavním výboru jsou následující Sokolové: A. C. Petráš před., F. Truneček taj., V. Malý pok., dále M. Vobr, J. Kutíš, Frank J. Novotný, Jos. Bláha, V. Charvát a Frank Jirouch. Účetní výbor: Frank Truneček, M. Zeman a J. Kuberna.

Přál bych si, by každý Sokol v našem sboru pracoval pilně, by byl věrným a nápomocným našim úřadníkům, neboť jest skutečně třeba, by jedenkrát sbor náš probral se ze strnulosti, aby zavládl čilejší život než dosud. Jest to vskutku podivné, že na 40,000 Čechů v našem městě tak málo jest Sokolů. Jen více lásky sokolské, více svornosti a více práce a den brzy nadejde, kdy sítě námi pěstované vzkvete i ovoce ponese, a my pak spokojeně budeme moci říci, že vykonali jsme svoji povinnost.

Převrátím lístek, bych mohl se zmíniti o výletu našeho milovaného sboru Sokol Nová Vlast. Obloha jasná klenula se nad naším městem, jen tu a tam nějaký mráček vystrkoval svoji potní hlavu, ale Sokoly nezastrašil. Členové Sokola Čech scházeli se jeden po druhém, by podali pomocnou ruku svému spolubratru, Sokolu. Průvod vyšel o půljedné hodině z naší místnosti v čele s odborem trubačů a bubeníků, i kráčel ku předu až na Broadway, kde vsednuto na káry i jelo se na západní stranu, kde Sokol Nová Vlast má svoji místnost. Odtud se ubíral průvod na výletní místo, totiž do „Uherské zahrady.“ Byl krásný den, slunce hřálo a Sokol bavil se znamenitě. Netrvalo to však dlouho, a zábava byla překažena. Přišel liják, v oblacích hráli kuželky a my jsme skryti v altáně zpívali a popíjeli. Netrvalo však dlouho a slunce opět zazářilo, a s cvičením počato. Naši Sokolové též cvičili a sice: Dolista, bratři Jirouchové, Kušta a Votýpka. Tento poslední byl jediným, jenž krásně přehoupl se přes motouz ve výši 10 stop napjatý. Pak žačtvo Sokola Nová Vlast provedlo prostná cvičení za povelu cvičitele Jos. Štíbra, i přispělo ku zdaru výletu.

Chci zmíniti se o dvou sokolských zábavách soukromých. Prvá pořádná byla dne 13. června v Sokolovně. Ptáte se proč? Té neděle byl svátek všech Toníků a Toniček. Náš milý starosta, bratr Petráš, má jméno po tomto egyptském poustevníku a zakladateli mnišských řádů, které po celá století v klášterech zabývaly a posud zabývají. Za to ovšem bratr Petráš nemůže, ale když už takového patrona má, ať dosáhne též jeho stáří, přes 100 let, to bychom mu přáli všichni Sokolové Sokola Čech.

Jak jsem se zmínil, byli členové Sokola Čech na výletu bratrského sboru Nová Vlast na západní straně města. Vráťvše se

večerem domů, vyslali trubačský a bubenický sbor, jakož i deputaci do domu váženého bratra starosty, aby ho třeba „nasilím“ přivedli do sborové místnosti. Ovšem když ho vyzvali, šel dobrovolně, věda, že ho nic zlého neočekává, ale to nevěděl, co jsme naň nalíčili. Než přišli, shromáždilo se sezvané obecenstvo, aby přítomností svou přispělo též k lesku večera. Když pak oslavence vstoupil, tu ze všech stran bylo slyšet volání „Na zdar, Petráš!“ Nechci ani podrobně líčit, jak byl dojat. Těšila jej ta pozornost členů, kteří v něm shledali takřka otce. Pohnut a radostí chvějícím se hlasem děkoval za tu počtu, jakou jeho vděční přátelé mu svou náklonností osvědčili. My jsme pyšní na svého starostu a proto jsme svou přichylnost rádi mu dali na jevo. On, nechtěje zůstatí jednak dlužníkem, jednak máje pro bratry sobě svěřené tutéž lásku jakou oni k němu, pozval je na soukromou zábavu do svého domu na 27. června. To byl večírek. Dobrá paní Petrášová připravila večeři a zákusky, a chmelový mok pěníl se v hojnosti. Zpívalo se a tančilo, i volalo „Na zdar“ starostovi a jeho manželce. Krátce byl to domácí večírek, jaký by musel člověk hledati. Toť obrázek bratrství a lásky, jaké jsou mezi členy našeho sboru. Starosta A. C. Petráš jest jako náš táta, my pak chováme se k němu jako upřímné a vděčné děti.

Dále musím se zmínit o výletu Sokola Čech, pořádaném 4. července do Forest City parku. Zábavní výbor měl mnoho práce před výletem, obzvlášť Sokol Vlasák. Sbor může být vděčný za jeho namáhavou práci. Sokol Čech konal velké přípravy, by se obecenstvo bavilo v té největší míře. Svatý 4. července se nám vyznamenal tím, že na nás seslal takový nesnesitelný žár pekelný, že teploměr ukazoval 125 stupňů. Okolo jedenácté hodiny Sokolovna začala se plnit Sokoly i dítkami. Každý se těšil na povel k pochodu. O půldvanácté hodině náš náčelník velil „Nastoupit!“ V čele průvodu šel trubačský a bubenický odbor, pak následovali praporečníci Sokola Čech a Nová Vlast, dále žáci, pak šly Jednoty Čech a Nová Vlast v stejnokroji. Sokol Čech zvlášť upoutal pozornost obecenstva. Pod velením náčelníka členové Sokola Čech prováděli v pochodu různé přeměny a obraty. Průvod ubíral se po Broadway až na Ackley, po Ackley až na Fleet, kde byli všichni překvapeni slávoobranou. Kdo tu bránu postavil? každý se ptal. Zajistě že bylo v řadě mnoho Sokolů, veselé tváře, usmívajících se radostí překvapením tímto. Na této bráně byl nápis „Na zdar Sokolům!“ Překvapení ještě vzrostlo, kdy v bráně bílé oděné družičky ověnily praporečnickům prapory. Toto milé překvapení bylo prací šlechtnou Sokola Nová Vlast. Ve slavnostní náladě došel průvod na své místo, když poněkud vedro se umírnilo.

Pořádány závody v běhu a cvičena prostná, při nichž zejména malí žáci sílili své svaly. Po té na galerii v tanečním pavilonu zapěl pěvecký sbor Hlahol pod řízením váženého p. Machana, směr národních písní, čili „Vesnický Roman“ a pak Kde domov můj a několik sokolských pochodů a sborů, jež přijalo obecenstvo s hřímavým potleskem. Sokol Čech hledí vždy, by překvapil obecenstvo nějakou novinkou. Tentokrát novinkou tou byla námořní bitva, pořádaná na světovém jezeře „Forest City louže.“ I tato veselá vojna na vodě bavila diváky nemálo. Účastnilo se jí 6 loděk, na každé loďce pak byl veslař a zápasník. Zajímavý pohled byl na zápasníky. Překvapujícím byl všem divákům skok s mostu Sokola Ufídila s výše 80 stop. Poněkud pozdě, ale dost brzy byla otevřena „baby show“. Ale to bylo také něco k smíchu i přispělo k veselé zábavě. Tak byl vyčerpán program, i nezapomnělo se tancovat. Výlet vydařil se dosti dobře, ale ne jak se očekávalo. Ukončuje dopis, volám všem čtenářům a Sokolům Na zdar!

Frank J. Novotný, dop.

V New Yorku, dne 3. srpna 1897. — Zdržev se poněkud déle na své cestě, co dozorce župy Východní — k sokolským jednotám v Baltimore a Filadelfii při slavnosti 25letého jubilea Sok. Blesk v Baltimore — než vykonání povinností župním výborem mne uložných vyžadovalo, použil jsem příležitosti té k poznání činnosti obou těchto nám vzdálených jednot.

V životě a ruchu sokolském vždy v popředí, neúnavně čilá jednota Blesk nastoupila rokem letošním druhou čtvrtstoletní dráhu svého působení, snažíc se oslavit den památný, 25 roků činnosti

své způsobem co nejokázalejším. Účastenství při památném tom dni bylo veliké a ani dešť celé téměř odpoledne trvajici nezapudil náladu slavnostní, a výraz tváří bratrů plesajících i hostů nadšených svědčil o pravém pochopení významu oslavy, které byli účastni. — Jednota Blesk, co organisace, nachází se v plné mužné síle a vstupuje na další dráhu života krokem pevným, myslí odhodlanou s velkými nadějemi do budoucna.

Jinak ale v činnosti tělocvičné! V té bohužel již nepoznáváme onu čilou ráznou jednotu. Tělocvik, duše všeho žití a bytí sokolského, ten nejučinnější prostředek k dosažení a zachování pevného zdraví a mysle šlechtné — stává se i zde popelkou. — Čím možno ukaz tento odvodniti? Má to býti výsledek tolikaleté práce, snah a obětí? Či jest to splnění blahých snů aneb uskutečnění starých nadějí?

Jednota, která ještě před dvěma roky vyslala k závodům dvě družstva zdravých a statných junáků, rokem letošním přibhlásila se počtem nepoměrně menším a cvičení její navštívilo 9 členů vzdor tomu, že více než tři čtvrtiny členstva jsou vesměs mladí, tělocviků nejen schopní, ale tento nutně potřebující muži. Ani s dorostem tu není lépe. Sešlo tak z oznámeného cvičení žáků. Totožný úpadek jeví se v mnoha větších sborech našich.

Jest na čase, bychom vynajití příčin těchto úkazů učinili svatou naší povinností a dokonalým jich odstraněním a účinnou nápravou odvrátili nebezpečí, které věc sokolskou ohrožuje. Jsme tím povinni zásadám, dobru i budoucnosti jednot našich. Nedoopusíme, by neduh ten z velkých jednot v nové menší sbory — které s celou energií a nadšením si počínají — přenést se měl. — Jest na tělocviku schopných bratřech, by poznali, jak velkých překážek v pokroku jednot svých i celého Sokolstva nečinnosti, mnohdy i nedbalosti svou v cestu kladou; aby nahlédli, že jedině jich působením (třeba ničeho nečinili) jejich většinou a jich nedobrym příkladem v obcházení zásad sokolských i stanov svých jednot, zaviněna jest pokleslost činnosti tělocvičné. Zdá se, že o tom všem nevědí, neb necenějí ani jak mnoho ztrácí sami nevíčením; neb nedá se ani mysliti, že by vědomě sobě, svým bratrům i dobru veškerému chtěli škoditi nelitostným ubíjením šlechtných snah sokolských. Hleďme jim vše na srdce vložit!

Zastaviv se ve Philadelphii, bych navštívil cvičení Sok. Jed. Slovan, malé, čilé to jednoty, byl jsem ještě téhož dne uveden v milou a veselou tu rodinu, když ku přátelskému večírku v Sokolovně se byla sešla. Sešli se mladí i staří, vzavše s sebou své nejdrazší a bavili se nenuceně a upřímně tak, jako jedna velká rodina. Tančilo se ovšem také trochu a zpívány národní písně. Nejinak bylo za týden na to na farmě — letním to cvičišti jednoty Slovan — kde při četnější společnosti zábava stala se ještě srdečnější a veselejší. — Při tak krátkém působení — založena jsouc v březnu 1896 — jest činnost Sok. Slovan až překvapující. Až postrádá ještě nutného nářadí, navštěvuje cvičení průměrně 20 členů i cvičeno zde s chutí a nadšením. Nemají ani rozsáhlé, výstavné a moderně zařízené tělocvičny, ale přec nechodí jinam do hospod, ale scházejí se v této, ač nízké přec útulné, z příspěvků svých najmuté místnosti i mimo cvičení. Stačí jim úplně i Sokolkám a žactvu ku cvičení, dítkám českým za školu, kterou Sokol sám vydržuje, i pro zábavy domácí.

V neděli si ovšem družina sokolí do stinného háječku vyletí. Jest pozoruhodno, jak veškeré záležitosti jsou tu dobře řízeny. Ve všem počínání jeví se prozíravost a dobrý směr. V malé té osadě české Sokol Slovan zásluh na velkých již tím, že krajany a mládež českou k národnímu životu takřka vyburcoval. — Našli se zde také krajané — což vzhledem ku každé dobré snaze mezi námi jest nevyhnutelné — kteří nápodobením počínání si Jed. Slovan o rozštěpení tamních Čechů se přičiňují a tak Jednotu Slovan poškodit chtějí. Jednota Slovan zachovala se k počínání takovému mužně a sokolsky. Mluvilo se o spojení a tu Sokol pamětliv jsa, že „ve spojení spočívá síla“ vyšel vstříc s náručí otevřenou; nemíne však nikterak upustiti od směrů a zásad sokolských, nabídl podmínky spravedlivé. Na to odpověděno mu utvořením „také Sokola“ se zvučným jménem a rozumí se s nějakým jiným krojem, v čemž ovšem jim se strany Sokola překáženo nebylo.

Pozoruhodná vyskytuje se v době poslední náchylnost k zakládání spolků, které honositi a nazývati se chtějí jménem Sokol, ač

pravých zásad, jež by je k tomu oprávněovaly, postrádají. Což může býti množství různých Sokolů s různými snahami a směry? A pakli zásady mají tytéž, jaká nutnost se jeví zakládati nových, zvláště kde Čechů počet neveliký, jak tomu právě ve Filadelfii? Proč šlapány jsou snahy úspěštilé mezi námi a ničen každý zábřesk svornosti a pospolitosti, jak jenom se kde objeví, a to syny jednoho národa, bratry jedné řeči? Měli bychom se poznati!

Od bratrů filadelfických dostalo se mně ujištění, že věrně a bedlivě budou pěstovati a hájiti pravých zásad sokolských, vytrvale kráčeje k jedinému vznešenému cíli. Seznal jsem v nich bratry horlivé a pro dobrou šlechtnou myšlenku naši nadšené; dobré to známky dalšího rozkvětu.

Z pobytu u obou bratrských jednot přinesl jsem si též to přesvědčení, že dosud nevymizela mezi námi ona charakteristická i šlechtná vlastnost, která Čechy na stupeň první mezi vzdělanými národy již před staletím povznášela, a pro kterou národ náš všude byl ctěn a vážen; totiž ona ryze česká pohostinnost.

Nemohu, než projevit díky všem bratrům za laskavost mně všude prokazovanou, zvláště ale patří díky rodině br. K. Masopusta v Baltimoru a rodině Sok. E. Abelesa ve Filadelfii za milé pohostinství, a ctěným dámám baltimorským za upřímné překvapení, jakého se mně dostalo při hostině, na počest hostů jimi pořádané.

Vzpomínaje blahých chvil mezi bratry a přátely zažitých i jich slibů, těší se na milé s nimi shledání při závodech župy Východní

Antonín Voříšek.

Sokolové v Brusselu. — Z Brusselu, 3. července. Dnes zahájen byl zde sjezd evropských tělocvičných svazů, svolaný federací gymnastů belgičských u příležitosti 24. všeobecného jich sjezdu. Účastní se ho mimo Belgičany Francouzové, Nizozemci, Dánové, Švédové, Angličané a naši Sokolové, kteří sem přibyli počtem 7 a sice dr. Scheiner, dr. Vaníček, Klenka, Horák, Warraus, Mikulejský a Holeček. Sokolové byli všude přijati s nejvřelejšími sympathiemi, ihned po svém příjezdu účastnili se banketu, presidentem Cuperusem na jich počest uspořádaném, večer pak přijati byli na radnici, kamž pořádan byl pochodňový průvod. Zde, jakož i v brasserii flamande, kamž průvod z radnice se odebral, byli středem pozornosti všeho obecenstva. Na vřelé pozdravy odpovídal tu dr. Scheiner, jehož proslovení bylo bouřlivě aklamováno.

Z Brusselu, 4. července 1897. Předsedou sjezdu zvolen p. Cuperus z Antverp, I. místopřed. p. Casalet z Bordeaux, II. místopředsedou dr. Scheiner z Prahy. Sjezd učinil důležitá usnesení, směřující k povznesení věci tělocvičné. Mezi jiným učiněna zásadní rozhodnutí v příčině odstranění peněžitých aneb vůbec hodnotu peněžitou zastupujících cen. Účastenství na sjezdu odepřeli pouze — Němci, kteří vůbec se nedostavili, až na spolky v Belgii stávající. Odpoledne konána v parku Terouren slavnost gymnastická s krásným úspěchem. Cvičilo na 800 gymnastů, belgičtí vynikali zejména skvostnými prostnými cviky. Večer konán na počest cizích hostů banket v restaurantu flamandském, kdež se opětně dostalo Sokolům neobyčejné pozornosti a pocty, za něž vřele děkoval starosta Sokola kralupského p. F. Mikulejský, poukazuje na mravní hodnotu věci sokolské, při čemž zval přítomné k návštěvě Sokolstva. Po slovech jeho připravena Sokolům veliká ovace, vše se hrnulo k nim stisknout jim pravice, zástupcové Švédska, Anglie, Holandska, Francie, Nizozemí a jiní vyslovovali jim vroucí sympathie, slibující při nejbližší příležitosti návštěvu jejich v Praze oplátiti.

* Na sjezdu německých turnerů z Čech, konaném v Liberci koncem m. m., podán byl jako již loni antisemity návrh, aby se za členy turnerských spolků přijímali pouze „lidé kmene arijského“, čili jinými slovy židni židé. Jiná leta docházel návrh tento hojněho souhlasu a málem by byl prorazil, letos však padnul značnou většinou, 67 proti 47 hlasům. Všichni řečníci shodovali se v tom, že by proti tomu konečně nic neměli, že však dnešního času jsou poměry Němců v Čechách a na Moravě tak stísněné, že by utrpěli těžkou ránu, kdyby židy ztratili.

Dne 13. čna kladen základní kámen k tělocvičně na Nebozízku a zemský posl. Ot. Materna, starosta tamní (Malo-Stranské) jednoty sokolské, promluvil řeč slavnostní. Vyzval shromážděné, aby provolali slávu památce Fuegnerové a Tyršově. Dle jejich ustanovení Sokol měl býti „spolkem bratří svorných, nerozdvojených ni náhledy politickými, ni náboženstvím; bohatý budiž bratrem toho, jemuž osudem bylo méně přisouzeno; kdo duševními silami pracuje ke zdaru vlasti, budiž upřímným bratrem toho, jehož ruce zdobí mozoly poctivé práce“. — Řečník zpomněl Nerudy, právě asi toto: „Velký tento náš rodák svým působením a svými náhledy i hlavně však svým srdcem patří do řad Sokolstva, byť z nich nevyšel! Běda bylo by věru národu našemu, kdyby nebyl porozkuměl svému Nerudovi a zamíloval si jej pouze pro ty perle šumivého humoru, jimiž tak tryskaly přeskvělé jeho povídky; kdyby nebyl pochopil hloubku jeho ducha a kdyby nebyl z prací jeho vyčetl tu snahu, by národ nespolehal než na vlastní sílu. — Takovým celým a jedině svým, stejně pracujícím, neunavným, tichým a skromným, při tom však vášnivým a hrdým českým vlastencem byl každý ze zpočetných mužů, a jenom pro tyto vzácné vlastnosti skvějí se jako vzory naše. „Půl století“ uplynulo od doby, kdy vrácena byla pracujícím křisitelům zase víra v naši budoucnost, a my zmohutněli značně, avšak bez nadšených pracovníků není existence naše zabezpečena, neboť i nepřítel se vyzbrojoval. Kdo má státi v popředí, vychovávat i otužovat nové bojovníky? Toť největším a nejvznešenějším cílem všeho Sokolstva, za kterým jdeme také my. Dějiny posledních let našeho života ve mnohém jsou nám tu radou a poučením, neboť vypravují nám o mnohých činech obětavého nadšení, ale také bohužel o velkých a snad již nenapravitelných chybách, na základě kterých zejména poklesla vážnost naše u odpůrců, a v malicherné nicotnosti, ne-li špatnosti zabředly myšlenky a snahy nejvážnější. Jak bolestně zaznívá na příklad každému z nás v duši onen známý výrok, že ten druhdy tak strašlivý český lev dá sobě z tlamy vyrvatí, třeba po dlouhém hladovění, sousto patřící mu dobrým právem, a naproti tomu pro jaké malichernosti a špatnosti se mnohdy mezi námi bojuje až do vyhlazení. Předně padnouti musí náš veškerý sebeklam, všechno naše velikášství, které z pouhého a mnohdy povrchného plnění národních povinností činí si nesmrtelnou zásluhu, a které v takových malichernostech se rozptyluje a tříští, že u odpůrců musí buditi úsměch. Je věru smutnou satirou, když se řekne, že český národ zhyne přebytkem samých výtečnicků a nedostatkem obyčejných lidí, poněvadž u nás pro samé lícování a hýčkáni opravdových pracovníků býti nemůže! Tak zv. „práce národní“ koná se u nás takový přebytěk, až jednolice udolává a ničí, a výsledek není v žádném poměru k silám. Obětavé, skutečně národní kázně u nás není, a přece jak často i snadno bývají vylučovány hned celé vrstvy z práce opravdové, vážné, anebo jak snadno zase naopak myšlenky nejlepší a nejzdravější zavlekou se do bahna frází nepochopených, právě tak jako neupřímných. Jedním slovem: potřebujeme nové opravdové výchovy. A v té příčině Sokolstvo může prokázati národu největší služby“. Tuto řeč některé české noviny potlačily a napsaly jen, že promluvil „vřelá sokolská slova“.

Všem náčelníkům

jednot sokolských, sdružených v Nár. Jed. Sok.

B r a t ř i !

Žádám Vás, byste laskavě zasýlali měsíční zprávy každý měsíc přímo mně, počínaje od měsíce července t. r. — Rád bych předložil zprávu o naší činnosti za tento rok příštímu jednacím sjezdu, a tu doufám, že přání mému laskavě vyhovíte. — Na zdar!

Aug. Tesař,

420—424 E. 71st St.,

New York City.

Příjem a vydání N. J. S. od 1. února do
31. července 1897 (první půlletí.)

Příjem.

Příspěvky: Abie.....	\$ 10.00
Baltimore	51.90
Bohemia.....	12.24
Brooklyn.....	5.20
Bruno	3.10
Cedar Rapids.....	46.90
Clarkson.....	5.00
Cleveland: Cleveland.....	32.30
Čech	75.60
Nová Vlast.....	10.30
Crete	24.80
Detroit: Budivoj.....	14.00
Podlipný.....	42.40
East Islip	10.00
Filadelfie	28.70
Humboldt.....	6.40
Chicago: Sokol Chicago	37.10
Čechie.....	73.40
Tabor.....	20.50
Tyrš	44.00
Vlast.....	17.34
Linwood.....	5.90
Little Ferry.....	10.00
L. I. City	45.30
Manitowoc.....	8.90
Milligan	4.40
Milwaukee	47.60
Newark	25.10
New York, Morr.....	13.20
New York.....	195.30
Omaha.....	30.50
Plattsmouth.....	16.60
Prague.....	10.00
Racine.....	20.00
So. Omaha.....	13.40
St. Louis	67.70
St. Paul.....	6.20
	<hr/>
Sokol Americký	\$1091.28
Úroky	149.72
Za knihy.....	3.00
	<hr/>
Úhrnem	\$1245.42
Hotovost z účtu r. 1896.....	370.62
	<hr/>
Úhrnem.....	\$1616.04

Vydání.

Sokol Americký.....	\$695.45
Denní školy tělocvičné	50.00
Poštovné atd.....	6.80
Tiskopisy	8.00
Sokol Pražský	43.29
Různá vydání.....	2.00
Služné jed., pokl. a zapisovatele.....	65.00
Župě Východní od sboru z Westfieldu	1.20
	<hr/>
	\$871.74

Příjem.....	\$1616.04
Vydání.....	871.74
	<hr/>
Hotovost.....	\$744.30 a sice v bondech.....\$339.00
	u pokladníka a na bance
	405.30
	<hr/>
Úhrnem	\$744.30

Jos. Říha, jed.

Členové noví a vyloučení.

Z Č. A. J. Sokol v St. Paulu vyloučení byli pro neplacení:
Fr. Jukle, Fr. C. Picha a Fr. Tuma. — Na zdar!

E. F. Sklenář.

Ze Sokola Cleveland v Clevelandu vystoupil Jos. Mach. Přijati Jos. Formánek a Jos. Hubený.

Z T. J. S. Svornost v Morrisanii vyloučen v červenci pro neplacení příspěvků Karel Karásek. Přijati byli Fr. Nedobytý v červnu, Jindřich Bohmann a Frant. Pavelka v červenci.

Frant. Chrástil, jednatel.

**Příjem a vydání N. J. S. v měsíci
červenci 1897.**

Příjem.

1. T. J. Sokol, Brooklyn za IV. 96	\$ 5.20
3. Sok. Jed. Blesk, Baltimore za II. 97.....	26.10
5. T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb. zápisné	10.—
9. Sok. Jed. Slovan, Filadelfie dopl. na I. 97.....	—40
za II. 97.....	14.10
T. J. S. Bohemia, Bohemia za II. 97.....	2.24
10. „ Crete za II. 97.....	7.20
12. „ Milwaukee za II. 97.....	23.—
14. „ Omaha za II. 97.....	13.60
16. „ Linwood za II. 97.....	3.30
19. „ Podlipný, Detroit za II. 96	14.—
na III. 96	11.—
20. Sokol Čech, Cleveland na I. 97	24.80
Sokol Cleveland, Cleveland na I. 97	14.—
21. Čes. Am. Sokol, Manitowoc za II. 97	4.70
22. T. J. S., So. Omaha za II. 97.....	9.20
23. „ Newark za II. 96	6.80
za III. 96	5.—
za IV. 96	4.60
za I. 97	4.60
za II. 97	4.10
25. T. J. S. Jiří z Poděbrad, Clarkson za I. 97.....	2.60
za II. 97.....	2.40
26. T. J. S. Čechie, Chicago za II. 97	17.90
„ Svornost, Morrisania za II. 97	4.80
31. „ Tyrš, Chicago za II. 97	14.20

\$249.84

Hotovost z před. účtu..... 632.21

Úhrnem.....\$882.05

Vydání.

6. F. Lierovi za 1000 papírů listovních.....	\$ 3.—
Jos. Woelovi, pokl., za poštovné a jízdné za rok.....	1.—
Jednateli náhrada hot. výl. za pošt. od 6. dub. do 28. čvna	3.06
„ „ za Sok. Pražského.....	2.34
„ stěh. věci do Sokolovny.....	2.—
Jednateli služné za II. 97.....	25.—
Pokladníkovi služné za II. 97.....	2.50
16. F. Lierovi za 3400 výt. Sok. Am. pro červenec s výpravou a známkami	98.85

Úhrnem.....\$137.75

Příjem.....\$882.05

Vydání.....137.75

Hotovost na příští měsíc.....\$744.30 a sice
v bondech na \$300 za.....\$339.00
na bance a u pokl. 405.30

\$744.30

Jos. Říha, jed.

Schůze výkonného výboru N. J. S.

New York, dne 2. srpna 1897. — Starosta, br. Al. Wokal, zahájil schůzi. — Nepřítomni bratři Jahoda, Kadlec a Brodil. Tento pro churavost omluven. — Zápis o minulé schůzi přijat. — Jednota v Abie, Neb., hlásí se k N. J. S. a poněvadž vyhovuje všem předpisům, prohlašuje se tímto dnem za přijatou. — Přijaty dopisy z East Islip a Little Ferry. — Jednoty z New Yorku, L. I. City, Newarku a Brooklyna oznamují jmena závodníků a kandidátů soudců. — Jednoty z Filadelfie a East Islip sdělují, že nemohou do-ud žádné závodníky vyslati, že však dostavi se k závodům v počtu co možno nejhojnějším. — Přihlášen dosud celkem 68 závodníků. — Z 13 navržených zvoleno 12 soudců. — Cvičitel'ský sbor župy Chicagské zasílá dopis ohledně závodů; jednatel v odpovědi své má hlavně poukázat na články stanov o soudcích. — Účet náčelníka N. J. S. na \$3.00 za poštovné atd. poukázán k výplatě. Dopisy jednot z Newarku, L. I. City a Morrisania přijaty. Záležitost ohledně bývalého člena jednoty morrisanské, V. Křenka považována za ukorčenou. — Dopis výboru pro dobro sobotních a nedělních škol ohledně rozšiřování časopisu „Svob. Škola“ odkázati se má pořadatel br. Štulíkovi a tento má být požádán, aby v „Sok. Am.“ k odbírání „Svob. Školy“ povzbudil. — Dopis Klatovského Sokola z Chicaga přijat. — Tiskař oznamuje, že pořadatel zaslal fotografii tělocvičny st.-louisské jednoty, z níž má se dát zhotoviti rytina k otištění do „Sok. Am.“ Usneseno, by dala si zmíněná jednota zhotoviti rytinu na svůj účet, přeje-li si mít obrázek v listu otištěný. — Plz. Sokol má být požádán, by odpověděl na poslední dopis. — Tělocvičný výbor podává pravidla pro mimořádné závody. Tatáž přijata a usneseno dáti jich tisknout 200 pro Východní i Chicagskou župu. — Na to schůze skončena.

F. Lier, zapisovatel.

Laciného koně

koupí Těl. Jed. Sokol v Little Ferry, N. J., je-li po ruce u blízké některé jednoty. Nabídky na adresu: Jos. Kučera, Little Ferry, N. J.

Bratři Sokolové, sestry Sokolky

a ctění příznivci naši!

Zkušenosti poučily nás, že k dosažení cíle Sokolstvu vytknutého, duševnímu vzdělání našemu musí se věnovati více pozornosti! Sokol musí býti nejen svalů mcných a těla zdravého, ale též ducha mohutného, nad jiné povzneseného, ano, duch musí právě tak jako tělo živen býti.

K uskutečnění toho obral si odbor náš za účel zříditi v nové Sokolovně řádnou knihovnu, která by byla nám všem zdrojem k zušlechtnění a povznesení ducha, občerstvením myslí a příjemným útlukem četby milovných přátel našich.

Počínajíc s uskutečněním předsevzatého úkolu, žádáme Vás bratři, Vás milé sestry a ctění příznivci, byste všemožně snahy naše podpořili a kdo z Vás nějakou užitečnou knihu vlastní, kteráž pro něj snad další ceny nemá, au ji byl již mnohokrát přečetl a tak snad někde zapomenuta leží, byste nám ji laskavě věnovali, čímž bude knihovna naše o jednu knihu bohatší, kterou pak s oblibou čisti budou sta jiných přátel našich, kteří podobnou posud nebyli četli.

Obzvláště pak milé mládeži dostane se pramene poučení, zušlechtnění, četbou dobrých knih, kteréž jim ochotně zapůjčovány budou.

Těšíc se v hojnou sbírku kněh pro knihovnu naši, žádáme snažně o přizeň všech přátel pro účel tak dobrý.

Jména dárečů a kněh darovaných bude výbor v časopisu našem uveřejňovati.

Knihy mohou býti zasílány do Sokolovny, 420—424 E. 71st St.

Sběrací výbor pro knihovnu T. J. Sokol v New Yorku:

Karel Hrbek,

J. Ó. Záklasník.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

VÝKONNÝ VÝBOR NÁRODNÍ JEDNOTY SOK. V NEW YORKU:
Al. Wokal, starosta, 1 Skillman Ave., Long Island City, N. Y.; J. Kadlec, náměstek, 320 E. 71st St.; Jos. Říha, jed., 1204—2nd Av. Fr. Lier tajemník, 410 E. 71st St.; Jos. Wocel pokladník, 346 E. 78th St.; Jos. Brodil, Jan Pavlík, Ant. Jahoda, Fr. Chrástil. Náč. A. Tesař, 1312 First Ave., New York, podnáč. J. Pavlík.

Župa Východní, sídlo v New Yorku.

Ústřední výbor: starosta J. Beníšek, jed. A. Voříšek, 338 E. 71st St. pokladník V. Hampl, Ferd. Martyny, A. Heida, náč. Fr. Zborník E. Islip, L. I., N. Y., místonáč. F. Martyny N. Y., F. Vančura L. I. City. SOKOL JED. BLESK Baltimore; jed. J. Hájek, 1106 N. Wolfe St. T. J. SOKOL Brooklyn, N. Y., taj. Fr. Hroch, 457 Rodney St. T. J. S. FUEGNER, L. I. City, N. Y., taj. Ant. Mujer, 248 Crescent St. S. J. Svornost, Morrisania N. Y. F. Chrástil 1929 Vanderbilt Av. Tremont T. J. SOK. Newark, Franta Holeček, 280—15. Av. T. J. SOKOL, New York; taj. Jos. Kuchař, 414 E. 71st St. T. J. SOKOL Westfield, Mass. Vinca Březina, 38 Cross St. SOK. JED. SLOVAN, Philadelphia Pa., L. A. Fischel, 1734 Alder St. T. J. S. BOHEMIA, Bohemia, L. I., N. Y., Jos. F. Thuma, jed. T. J. SOKOL, East Islip, L. I., N. Y., Fr. Tama, taj.

Župa Západo, sídlo v Omaze, Neb.

Ústř. výb.: před. A. Kment, 1245 So. 15th St., taj. V. Šebek, 1407 So. 4th St., pokl. John Mathouser, další čl. výboru Rud. Havelka a Vác. Raba, Omaha. náčelník Dr. J. Pecival, Prague, Neb., podnáčelníci Franta Filip, Boh. Ninger. T. J. SOKOL ŽIŽKA, Bruno, Neb.; taj. Frank Zelený. TYRŠ C. R. SOKOL, Cedar Rapids, Ia.; A. M. Zahofík, 2nd Ave. T. J. SOKOL, Crete Neb. taj. V. J. Prucha T. J. SOKOL, Linwood, Neb., taj. Karel Dočekal. T. J. SOKOL Omaha; taj. B. W. Bartoš, 1418 Rear, Popleton Ave. T. J. S. ČESKÝ LEV, Oxford Junction, Ia.; taj. Jos. Milota. T. J. S. Plattsmouth, Neb., Emil Pták, tajemník. T. J. S. Milligan, Neb., Frant. Hrdý, jed. T. J. SOKOL, Schuyler, Neb., taj. Josef Otrádovský, P. O. B. 247.

T. J. SOKOL, So. Omaha, Neb. jed. J. Hofman, 373—21st St. So. T. J. SOKOL St. Louis, Mo.; jed. Jan Dvořák, 820 Geyer Ave. T. J. SOKOL, Wilber, Neb.; taj. Jan H. Brt T. J. S. JIŘÍ PODEBRAD, Clarkson, Neb., taj. Jan D. Wolf T. J. S. KOMENSKÝ, Humboldt, Neb., F. Kotouč, jr. T. J. SOKOL, Weston, Neb., taj. Alois Bilan. T. J. SOKOL, Prague, Neb., Ant. Vašina, zap. T. J. SOKOL, Abie, Neb., V. J. Uřídil.

Župa Střední, sídlo v Milwaukee, Wis.

Ústřední výb.: Před. J. Zahofík, taj. a jed. H. Vrba 621 Chestnut St.; pokl. Vác. Straka; další členové výboru F. Moudrý a V. Simandl, Jos. Štíbr, náčelník, cor. Broadway & Smith Ave., Cleveland, O.; podnáčelníci J. Zahofík a A. Jedlička. SOKOL ČECH, Cleveland, O.; taj. Fr. Vondráček, 79 Petrie St. T. J. S. NOVÁ VLAST, Cleveland, O., V. Celerin, 85 Milford St. SOKOL CLEVELAND, taj. Frank Skala, 158 Croton St. T. J. S. BUDIVOJ, Detroit Mich. J. C. Tobias r 48—49 Home Bank Bldg T. J. S. PODLIPNÝ, Detroit, Mich.; E. Novák, 159 Humboldt Av. ČES. AM. SOKOL Manitowoc, Wis.; taj. A. J. Fanta, 715 N. 7th St. TĚL. J. SOKOL, Milwaukee, Wis.; K. Jiran, 530—12th St. T. J. S. MLADOČECH, Racine, Wis. Jiří Mach, care of „Slavie“. Č. A. JED. SOK., St. Paul, Minn., E. F. Sklenář, 418 Superior St.

Župa Chicagská, sídlo v Chicagu, Ill.

Ústř. výbor: Náč. Anton Haler, 703 Alport St.; místonáč. Václav Lukeš, 963 W. 18th Pl. a Al. Jirsa, 504 Hermitage Ave.; pokl. Jan Roztočil, 205 Augusta St.; taj. Vác. Vinický, 649 W. 17th St. KLATOVSKY SOKOL, Chicago; taj. Ant. L. Stejskal 970 W. 19th St. PLZ. SOK Chic.; B. V. Nejedlý, 1328 W. 20th St. Schůze 2. a 4. pondělí SOKOL CHICAGO, Chic. jed. Jos. Pláček, 1044 Troy St. SOKOL SLOVANSKA LIPA Chicago, Jind. Hájek, 133W. Taylor St. TĚL. J. ČECHIE Chicago; taj. Jos. Kutílek, 764 Milwaukee Ave. T. J. S. TYRŠ, Chicago, Ill. A. J. Švestka 515 W. 21st St. T. J. S. TABOR, Chicago, Ill., jed. Jan Vrástl, 1528 So. 41 Court. T. J. S. VLAST, Chicago, Ill., Kar. Soukup, 183—28th Pl.

„Sokol Americký“, časopis Sokolstva čes.-ameríc. Nákladem výkonného výboru Národní Jednoty Sokolské.

VYCHÁZÍ 15. KAŽDÉHO MĚSÍCE V NEW YORKU, N. Y.

Dr. K. Štulík, pořadatel, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill. Jos. Říha, jednatel výk. výb. N. J. S., 1204—2nd Av., New York.

Veškeré dopisy pro „SOKOLA AMERICKÉHO“ buďtež zasílány pořadatelii.